

ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๕๕๒

เดือนมีนาคม ๒๕๖๔

ด้วย'คุณพิเศษ

ปกพิเศษ เลี้ยวตลอดฤดูกาล
ปกพิเศษ เลี้ยวตลอดฤดูกาล
ปกพิเศษ เลี้ยวตลอดฤดูกาล

จอร์จชาวไร่ ราชัน วิปลาสา

ไม้กายสิทธิ์ของชาวไอศุกด์
สงครามซีซีเลียนเวสเปอร์ส
คำสาปจากบุมทรัพย์แห่งครีซัส
มังกรลักษณะพิเศษ
สุสานลับซ่อนมัมมีหลวง

ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๕๕๒
ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๔
ราคา ๑๐๐ บาท

ด้วย'ตุนพิเศษ

โลดลี้วสู่อากาศ เลี้ยวลดสู่อัตถกาล
โชติช่วงชัชวาลด้วยคุณภาพ

๓๒

๒๓

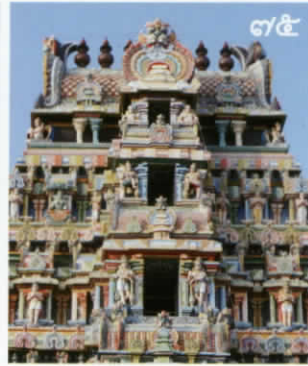
๖๑

- ๑๕ การพบนับกับสำนักราชไทย
“พิเศษ ปันเทศุ”
- ๑๙ Big News
“เศศ็ออน”
- ๒๓ คำสาปจากขุนภรรยาแห่งคริสซัส
“โคมต เซช”
- ๒๙ องเชียงสื่อกับการส่งลูกไปขอความช่วยเหลือจากฝรั่งเศส
“ธัชวิทา”
- ๓๒ โฉมภาพสิกรึ้นองชาวโอยคุปต์
“สิบ สิบสาม”
- ๓๗ พีริ-ราฟาเอลไลต์ นราเธอรอดูด
วิทาวี บริษุณณ์
- ๔๒ แขนกัศดักเทวี บทที่ ๑๐ สุสานพระหัตถ์
“จินตวิธั วัธัณณ์”
- ๔๕ อุกติ เกมมตรศร แม่งแห่งดวงอาทิตย์ในสมัยพระเวท
กฤษณั นุญชั่วย
- ๔๘ มิสิณกปัญกา
อุตร จารุธัธัณณ์
- ๕๕ ประวัติศาสตร์ราชวงศ์ผ่านปลายพู่กัน
ราชันวิปลาศ
สุภาพรรณ เปล่งมณัณณ์/สมพร ฐาปนาศัย
- ๖๑ มนุษย์สัตว์
“จอทองอย”
- ๖๔ ทยากาแมมต
“วรมินทร”
- ๖๖ ความเป็นมาของ Logos ปรัชญากรีกโบราณ
ศ.กัธธั นุญจ็อ

นิตยสารด้วย'ตุนพิเศษ เปิดโอกาสสำหรับข้อเขียนต่างๆ อาทิเช่น เรื่องประวัติศาสตร์ไทย, เกษิต, ๖ธัรกีไต้, บันกัศดการธรมณ์, ตำนานศัศก
พึ้นบ้าน และประสมการณศัศก ที่มึเนื้อกาและสาระสอดคสังกับแนวองหนังสือ ด้วยความยาวประมาณ ๓-๔ หนัการศายพึ้มพ้ พร็อมทั้ง
แนบไปส่งงาน และรูปประกอบมาด้วย (ถ้ามี) ทุกาเร่องกัไต้ธัณการสงพึ้มพ้เพยแพร้งไต้ธัณค่าตอบแทนตามความเหมาะสม
เชิญทุกาทำนขยัณเมาสิ้เข้ามายุกับไต้ครึณกั facebook : ด้วย'ตุนพอกกัเกิดแมกกาซัณ & ด้วย'ตุน พิเศษ

๙๑

๙๕

๑๑๔

๓๑๑ เป่เซียนท้าวบ่อยๆทุกน้อยศรี
“ใบปอ”

๓๑๕ พระศรีรังคนาค พระนารายณ์บรรทมสินธุ์แห่งอินเดีย
“อารยัม”

๔๑๑ กฤททาสันตูกลาปของจีน อารีโรว์
“อัปสรศิวา”

๕๑๖ ๒๔๓๕ พระยาสมนาสงคราม
แผนมอญถวายทรงธรรม (๔)
พล.อ. บัญชร ชาวาศิลป์

๕๑๙ นำชม ปราสาทมาร์กีย์ เดอ ซาด
“ตรีบุร”

๙๑๓ พญาวาสุกรี ลูกแม่ผู้เสียสละ
“รัศมีศรา”

๙๑๖ แกะรอยสุสานบนสี่โลก
ตอน สุสานลับซ่อนมัมมี่หลวงแห่งไอซ์แลนด์
“บนนพินทร์”

๑๐๒ รูปร่างอย่างไรไร้ ไร่ผู้ดี
“น. พงศาวดาร”

๑๐๕ อุบายยึดเมือง
“รัตนวิน”

๑๑๐ สงครามซีซีเลียนเวลเปอร์ส ฟางเส้นสุดท้าย
“ภัสริกา”

๑๑๔ สัตว์มหัศจรรย์ยอดนิคม
ตอน มังกรลักษณะพิเศษ
“กอสมอส”

๑๑๙ เมื่อพญาเนกกล่อมเมือง
“อารยัมคุปต์”

๑๒๓ สางในป่ากับเพชร
ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

๑๒๖ ขอบันด้วยคน
“กัมงานด้วย’ตูน”

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการอำนวยการ วาทีน ปิ่นเดชะว บรรณาธิการ อุดร จารุรัตน์ ประธานงานกอง
บรรณาธิการ ประลองพล เนียงบางยาง ภาสกรไพฑูริย์ สุนทรี่ วราธิษพงษ์ พิสูจน์อักษร กัญญาภาศ
พิชญะชานิก ภัทษา บุญปิ่น โทร.๐-๒๕๑๔-๔๐๓๑-๓ ทวี ๑๑๐ ผู้จัดทำ บริษัท พี.วาทีน พิมพ์ครั้งที่
จำกัด ๕๕๙/๓ ม.มาธิษเพลส ก.ประดิษฐ์บุรุษรรณ แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ
๑๐๓๑๐ โทร. ๐-๒๕๑๔-๔๐๓๑-๓ โทรสาร : ๐-๒๕๑๔-๔๐๓๑๔ E-mail: p.vatin@gmail.com
พิมพ์ที่ บริษัท พี.วาทีน แร็นติ้ง จำกัด ผู้พิมพ์โฆษณา นายคต ปิ่นเดชะว บริษัท พี.วาทีน
แร็นติ้ง จำกัด โทร. ๐-๒๖๖๕-๐๑๐๐, ๐-๒๖๖๕-๑๕๑๑ โทรสาร : ๐-๒๖๖๕-๑๕๑๐ ผู้จัดทำฝ่าย
พิมพ์บุญ ก.ประทีปมิตร กรุงเทพฯ โทร. ๐-๒๖๑๕-๘๖๒๕-๓

ลิขสิทธิ์สงวนไว้ ๑ ปี ๑๒ ฉบับ = ๑,๑๐๐ บาท (รวมค่าจัดส่ง)
กรณีจัดส่งต่างประเทศ (เป็นค่าส่งต่อ)
สหรัฐอเมริกา : ๓,๙๘๐ บาท
ยุโรป : ๓,๙๘๐ บาท
ญี่ปุ่น : ๓,๙๘๐ บาท
อังกฤษ : ๓,๙๘๐ บาท
ออสเตรเลีย : ๓,๙๘๐ บาท
ไต้หวัน : ๓,๙๘๐ บาท
ชำระเงินด้วยบัตรเครดิต ที่เวลาเงิน หรือใช้บัตรเครดิต
ส่งจ่าย บณ.ลาดพร้าว ๑๐๓๑๐
ในนาม คุณเรณูภา ปิ่นเดชะว

ล่าขุมทรัพย์แห่งอดีต คำสาปจากขุมทรัพย์แห่งคริสศ “ไลเมต เซบ” เขียน

เคยได้ยินสำนวนที่ว่า “*ร่ำรวยดุจครีซัส*” (As Rich as Croesus) กันไหมครับ? ครีซัสคือหนึ่งในกษัตริย์แห่งอาณาจักรลิเดีย (Lydia) ที่รุ่งเรืองอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศตุรกีตั้งแต่วันที่ราว ๑,๒๐๐ ถึง ๕๔๖ ปีก่อนคริสตกาล ดินแดนแห่งนี้อุดมไปด้วยโลหะล้ำค่าทั้งทองคำและโลหะเงิน นั่นจึงทำให้อาณาจักรลิเดียมีความมั่งคั่งเป็นอย่างยิ่ง หนึ่งในหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความร่ำรวยของอาณาจักรลิเดียก็คือ “*เหรียญษาปณ์*” (Coinage) นี้ละครับ ด้วยว่าถ้าเราย้อนกลับไปหาจุดเริ่มของเหรียญที่พวกเรานำไปใช้จับจ่ายซื้อสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันแล้วล่ะก็จะพบว่าชนกลุ่มแรกที่เริ่มการผลิตเหรียญขึ้นมาใช้งานก็คือชาวลิเดียชนกลุ่มนี้เอง

แน่นอนว่าอาณาจักรลิเดียมั่งคั่งขนาดนี้จะไม่มีการร่ำรวยของ “*สมบัติ*” มาล่อตาล่อใจชนรุ่นหลังก็กระไรอยู่ ดังนั้นเรื่องราวของขุมทรัพย์แห่งอดีตกาลในครั้งนี้จึงมีความเกี่ยวข้องกับทรัพย์สมบัติจากอาณาจักรลิเดียโบราณที่มีอายุ

ราว ๒,๖๐๐ ปีมาแล้วนี่ละครับ ทุกวันนี้เราเรียกขานขุมทรัพย์เหล่านี้ว่า “*สมบัติแห่งครีซัส*” ซึ่งไม่ได้ถูกค้นพบโดยนักโบราณคดีเหมือนกับทรัพย์สมบัติชิ้นอื่นๆของโลกโบราณหรอกนะครับ แต่ผู้ที่เข้ามาพบเป็นกลุ่มแรกคือ “*โจรปล้นสุสาน*” ที่ด้อม ๆ มอง ๆ สุสานของชาวลิเดียมาเนิ่นนานแล้ว นั่นจึงทำให้เรื่องราวของสมบัติแห่งครีซัสอัดแน่นไปด้วยตำนานที่ถูกเล่าขานผ่านมุมมองของหัวขโมย แถมยังมีเรื่องเหนือธรรมชาติอย่าง “*คำสาป*” เข้ามาเกี่ยวข้องกับขุมทรัพย์เหล่านี้อีกด้วย! แต่ก่อนที่จะไปถึงความพิศวงของคำสาป เราคงต้องมาทำความรู้จักกับเจ้าของขุมทรัพย์ตัวจริงกันเสียก่อน พวกเขาคือชาวลิเดียครับ

อาณาจักรลิเดียเพิ่งก้าวขึ้น

สู่ความรุ่งเรืองหลังจากที่อาณาจักรฮิตไทต์ (Hittite) ล่มสลายลงไปในช่วงปลายยุคสำริดเมื่อราว ๑,๒๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ในยุครุ่งเรืองสูงสุดของอาณาจักรลิเดียซึ่งอยู่ในช่วงยุคเหล็ก (Iron Age) เมื่อราว ๖๐๐ ปีก่อนคริสตกาลนั้น อาณาเขตของพวกเขายาวเหยียดออกไปกว้างไกลกินพื้นที่ฝั่งทิศตะวันตกของประเทศตุรกีเอาไว้ได้แทบทั้งหมด เมืองหลวงของอาณาจักรลิเดียคือเมือง “*ซาร์ดีส*” (Sardis) ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศตุรกีในปัจจุบัน นักวิชาการไม่ค่อยทราบรายละเอียดเกี่ยวกับอาณาจักรลิเดียในช่วงแรกเริ่มมากเท่าใดนัก ข้อมูลส่วนใหญ่ที่ปรากฏให้เห็นมักจะมาจากช่วงราว ๗๐๐ ถึง ๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ซึ่งเป็นทั้งช่วงที่อาณาจักรลิเดียเฟื่องฟู แต่ก็ก็เป็นช่วงเวลาที่พวกเขาใกล้จะล่มสลายลงไปเช่นกัน

กษัตริย์พระองค์แรกในยุครุ่งเรืองของชาวลิเดียมีพระนามว่า กิเกส (Gyges) พระองค์

ชาวลิเดียคือชนกลุ่มแรกที่ผลิตเหรียญษาปณ์ขึ้นมาใช้งาน

ปกครองอยู่ในช่วงราว ๗๑๖ ถึง ๖๗๘ ปีก่อนคริสตกาล บทบาทอันโดดเด่นของพระองค์อยู่ที่การสร้างเส้นทางการค้ากับดินแดนอื่นๆ อีกทั้งยังทำการแผ่ขยายอาณาเขตของพระองค์ด้วยกำลังทางทหารไปยังทิศตะวันตก ทำให้อาณาจักรลิดีเดียมั่งคั่งและทรงพลังอำนาจมากยิ่งขึ้น

ดังที่เกริ่นไปแล้วว่าหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้อาณาจักรลิดีเดียมั่งคั่งร่ำรวยเป็นอย่างยิ่งนั้นก็มาจากการสายแร่ "ทองคำ" และ "โลหะเงิน" จากแม่น้ำที่ไหลอยู่ใกล้กับเมืองซาร์ดีสอันเป็นเมืองหลวงของอาณาจักร ทำให้พวกเขามีเงินถุงเงินถังพร้อมสรรพรสสำหรับการแผ่ขยายอำนาจ แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าอาณาจักรลิดีเดียจะเป็นชนเพียงกลุ่มเดียวในตุรกีที่พยายามขยายดินแดนของพวกเขาออกไปหอรอกนครับ เพราะในช่วงการปกครองของกษัตริย์อัลยาติส (Alyattes) ในช่วงระหว่าง ๖๑๐ ถึง ๕๖๐ ปีก่อนคริสตกาลนั้น อีกหนึ่งอาณาจักรทางทิศตะวันออกกำลังแผ่ขยายอำนาจเข้ามา พวกเขาคือชาวมีดส์ (Medes) นักวิชาการทราบว่าสงครามที่เกิดขึ้นระหว่างชาวลิดีเดียนกับชาวมีดส์ในช่วง ๕๘๕ ปีก่อนคริสตกาลนั้นจบลงเพราะปรากฏการณ์ "สุริยุปราคา" นั่นจึงทำให้ทั้งสองอาณาจักรหันมาทำสัญญาสงบ

ภาพวาดกษัตริย์คริสตัส บนภาพนูนของชาวกรีกโบราณ

ศึกกันโดยใช้แม่น้ำฮาลิส (River Halys) เป็นเส้นแบ่งเขตแดน

หลังจากยุคการปกครองของอัลยาติส ก็มาถึงช่วงเวลาของคริสตัส แล้วครับ กษัตริย์พระองค์นี้มีทั้งชื่อเสียงและชื่อเสียงในหลากหลายด้าน เพราะนอกจากที่คริสตัสจะร่ำรวยถึงขีดสุดจนพระนามถูกนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานแห่งความมั่งคั่งแล้ว ยุคสมัยของพระองค์ยังถือเป็นช่วงเวลาสุดท้ายของอาณาจักรลิดีเดียอีกด้วย ไซแล้วครับ หลังจากยุคของกษัตริย์คริสตัสจบลง อาณาจักรลิดีเดียก็หายออกไปจากแผนที่ ทั้งนี้ก็เป็นผลมาจากการตีความ "คำทำนาย" อันแสนกำกวมล้วนๆ

ในยุคการปกครองของกษัตริย์คริสตัสซึ่งตรงกับช่วง ๕๖๐ ถึง ๕๔๖ ปีก่อนคริสตกาลนี้ อีกหนึ่งอาณาจักรทางทิศตะวันออกกำลังรุ่งเรืองและขยายอำนาจเข้ามาประชิดชายแดนของชาวลิดีเดียนมากขึ้นเรื่อยๆ พวกเขาไม่ใช่ชาว

มีดส์หรือครับแต่เป็นชาว "เปอร์เซีย" (Persian) ในประเทศอิหร่านปัจจุบัน นำโดยพระเจ้าไซรัสมหาราช (Cyrus the Great) คริสตัสเตรียมพร้อมด้วยการหาพันธมิตร ซึ่งพระองค์ผูกสัมพันธ์ได้ทั้งชาวอียิปต์และกรีกโบราณ และเพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นใจในการรบกับชาวเปอร์เซีย คริสตัสออกเดินทางไปยังวิหารเทพพยากรณ์แห่งเดลฟี (Oracle of Delphi) ที่กรีกเพื่อขอคำทำนายผลการรบถึงพระองค์ตัดสินใจยกทัพเข้าไปตีกองกำลังของชาวเปอร์เซีย และคำทำนายที่พระองค์ได้รับก็คือ "ถ้าเจ้าเคลื่อนพลเข้าตีชาวเปอร์เซีย เจ้าจะได้ทำลายอาณาจักรอันยิ่งใหญ่" เมื่อได้ยินดังนั้น คริสตัสก็ยิ่งเหิม เคลื่อนพลเข้าตีกองทัพของพระเจ้าไซรัสทันที ทว่าผลลัพธ์ที่ออกมากลับกลายเป็นว่า กษัตริย์คริสตัสพ่ายแพ้ยับเยิน พระองค์ต้องถอยทัพกลับไปตั้งเมืองซาร์ดีสทางทิศตะวันตก ส่วนทางด้านพระเจ้าไซรัสก็ไม่ปล่อยคริสตัสไปง่ายๆ พระองค์เคลื่อนกำลังพลเข้าประชิดจนสามารถจับคริสตัสเอาไว้ได้

นักวิชาการเชื่อว่าคริสตัสถูกสังหารในตอนที่ตนเอง ทำให้อาณาจักรลิดีเดียนเกรียงไกรต้องถึงกาลล่มสลาย แปรสภาพไปเป็นเพียงแค่วันหนึ่งของจักรวรรดิเปอร์เซีย คำถามก็คือ เทพพยากรณ์แห่ง

เดลพีทำนายผลการรบผิดพลาด เช่นนั้นหรือ? เปล่าเลยครับ คำทำนายถูกต้องเสียด้วย เพราะหลังจากที่คริสตชนยกทัพไปตีชาวเปอร์เซียแล้ว "อาณาจักรลิเดียอันยิ่งใหญ่" ก็ถูกทำลายจนหายไปจากหน้าประวัติศาสตร์ แล้วอย่างนี้จะบอกว่าเทพพยากรณ์แห่งเดลพีทำนายผิดพลาดได้อย่างไรล่ะครับ จริงไหม?

เกริ่นมาเนิ่นนาน หลายท่านอาจจะอยากทราบแล้วว่าสมบัติของคริสตชนอยู่ที่ไหนกันล่ะ? คำตอบก็คืออยู่ใน "สุสาน" ที่บรรดาชาวลิเดียได้สร้างเอาไว้ในดินแดนของพวกเขา นั่นล่ะครับ นักโบราณคดีไม่ค่อยพบหลักฐานทางด้านสถาปัตยกรรมของชาวลิเดียมากเท่าใดนัก โบราณสถานที่หลงเหลือมาให้ศึกษามากที่สุดก็คือ "สุสาน" รูปทรงคล้ายเนินดินหรือภูเขาขนาดยักษ์หลากหลายแห่ง มีทั้งที่สูงเพียงแค่ราว ๑๐ เมตร ไปจนถึงสุสานเนินดินที่สูงเกือบ ๔๐ เมตร ส่วนสุสานที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เป็นสุสานของกษัตริย์อัลยาติส โดยมีความสูงถึงกว่า ๖๐ เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางราว ๓๕๕ เมตร ถือเป็นสุสานขนาดมหึมาพอๆกับพีระมิดของชาวอียิปต์โบราณเลยทีเดียว

แน่นอนครับว่าภายในสุสานย่อมต้องมี "สมบัติ" และเรื่องราวของการขุดสมบัติแห่งคริสตที่

มีความเกี่ยวข้องกับ "คำสาป" ก็กล่าวกันว่าเริ่มต้นขึ้นในเวลา ๖ โมงเช้า (บางแหล่งข้อมูลก็อ้างว่าเป็น ๖ โมงเย็น) ของวันที่ 6 เดือนมิถุนายน ปี ค.ศ.1966 หลายๆ ท่านเริ่มจะสังเกตเห็นแล้วว่ามิถุนายน 6 เต็มไปหมด ทั้งเวลา วัน เดือนและปี ซึ่งถ้าว่ากันตามความเชื่อแล้ว เลข "666" คือเลขซาตาน นั่นจึงไม่แปลกเลยครับที่สมบัติแห่งคริสตจะถูกนำไปเชื่อมโยงกับเรื่องเหนือธรรมชาติอย่าง "คำสาป" อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากคำบอกเล่าของโจรสลันสุสานที่ได้ออกมาเปิดเผยในภายหลังกล่าวว่าเขาได้ "เส็ง" เนินแห่งหนึ่งในเมือง "อุซัค" (Usak) มาเนิ่นนานแล้ว โดยเขาได้เฝ้าสังเกตเพื่อค้นหาช่องทางเข้าไปยังตัวเนินของเนินซึ่งเชื่อว่าเป็น "สุสาน" ของชนโบราณด้วยความหวังว่าจะได้พบกับ "สมบัติ" ที่ซุกซ่อนอยู่ แต่สุดท้ายเมื่อหาช่องทางเข้าไม่ได้ พวกเขาจึงตัดสินใจ "ระเบิด" หลังคาหินออกไปเสียเลย เรื่องเล่ากล่าวไว้ว่า ช่วงเวลาที่พวกเขา

เขาดัดสินใจจะเปิดสุสานแล้วบุกเข้าไปก็คือเวลา "๖ โมง" (อาจจะเป็นช่วงเช้าหรือเย็น) ของวันที่ 6 เดือน 6 ปี ค.ศ.1966 นั่นเอง

ไม่ว่าช่วงเวลานั้นจะมีข้อมูลความจริงแฝงอยู่ด้วยหรือไม่ สิ่งที่จริงแท้แน่นอนก็คือโจรกลุ่มนี้ได้พบกับห้องฝังศพของ "เจ้าหญิง" แห่งอาณาจักรลิเดียคนหนึ่ง นำเสียดายครับที่เราไม่รู้ว่านางคือใคร นักวิชาการทราบเพียงแค่ว่าสุสานแห่งนั้นคือเนินที่เรียกว่า "อิกิซเทเป" (Ikiztepe) สิ่งที่ค้นพบมีทั้งเครื่องประดับทำจากทองคำและโลหะเงิน รวมถึงภาชนะทำจากโลหะล้ำค่าอีกมากมายหลายชิ้น นักโบราณคดีเพิ่งเข้ามาขุดค้นจนทราบในภายหลังว่าพื้นที่ในบริเวณนั้นซึ่งเรียกว่า "เบน เทเป" (Ben Tepe) หรือ "เนินดินนับพัน" (Thousand Mounds) นั่นคือกลุ่มของสุสานโบราณแห่งอาณาจักรลิเดียที่มีอยู่มากถึง ๑๑๖ แห่ง (ไม่ได้มีมากถึงพันแห่งตามชื่อหรอกครับ แต่ก็ถือว่ามียะเยะทีเดียว) แต่เนินดินอันเป็นแหล่งที่มาของสมบัติ

เนินดินขนาดใหญ่นี้ แท้ที่จริงแล้วคือสุสานของกษัตริย์อัลยาติสแห่งลิเดีย

แห่งคริสตัสประกอบไปด้วยเนินดินสามแห่งหลัก ๆ ด้วยกันคือ "อิคิซเทเป" "โทปเทเป" (Toptepe) และ "อักเทเป" (Aktepe) ซึ่งล้วนแล้วแต่ตั้งอยู่ในเมืองอูซัคทั้งสิ้น เหล่าโจรปล้นสุสานขุดเนินทั้งสามแห่งนี้ระหว่างช่วงปี ค.ศ.1966 จนถึง 1968 โดยที่นักโบราณคดีไม่รู้ไม่เห็น ซึ่งกว่าจะมาทราบเรื่องอีกทีสมบัติอายุราว ๒,๖๐๐ ปีเหล่านี้ก็ถูกนำไปขายยังตลาดมืด สร้างความร่ำรวยให้แก่เหล่าโจรปล้นสุสานไปเป็นที่เรียบร้อยแล้วครับ

คำถามที่น่าสนใจก็คือแล้วสมบัติเหล่านี้เกี่ยวข้องกับกษัตริย์คริสตัสอย่างไร? น่าเสียดายครับที่คำตอบก็คือนักโบราณคดียังไม่สามารถฟันธงได้ว่าสมบัติเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับกษัตริย์คริสตัสหรือครับ เพราะยังไม่สามารถสรุปได้ว่าแท้ที่จริงแล้วสุสานทั้งสามแห่งนี้เคยใช้ฝังศพใครมาก่อน แต่ที่สมบัติเหล่านี้ถูกเรียกขานว่าเป็น "สมบัติของคริสตัส" ก็เป็นเพราะว่ามันเป็นขุมทรัพย์ที่แสดงถึงความมั่งคั่งจากอาณาจักรลิเดียของกษัตริย์คริสตัสก็เท่านั้นเอง นั่นจึงทำให้ในบางครั้ง สมบัติเหล่านี้ก็ถูกเรียกขานแบบไม่เฉพาะเจาะจงว่า "สมบัติแห่งลิเดีย" ได้ด้วยเช่นกัน

ทุกวันนี้ นักโบราณคดีทราบข้อมูลที่ค่อนข้างชัดเจนแล้วว่าสมบัติแห่งคริสตัสหรือสมบัติแห่ง

ภาชนะตกแต่งอย่างงดงามชิ้นนี้คือหนึ่งในสมบัติแห่งคริสตัสที่ถูกปล้นออกไปจากสุสาน

ลิเดียนี้มีอยู่ทั้งหมด ๓๖๓ ชิ้น ปัจจุบันจัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์ของเมืองอูซัค แต่ก่อนที่สมบัติทั้งหมดจะถูกขนย้ายกลับมาคืนยังประเทศต้นทางก็มีเรื่องราวเล่าขานมากมายทั้งในเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความพยายามในการเรียกโบราณวัตถุกลับคืนสู่บ้านเกิดไปจนถึงเรื่องราวสุดพิศวงของคำสาปที่ถูกติดมากับสมบัติที่ถูกปล้นไปในช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องกับสารพัดเลข ๖ แต่ก่อนที่จะไปถึงเรื่องราวของคำสาปสุดหลอน เรามาดูกันก่อนครับว่าสมบัติเหล่านี้เมื่อเดินทางออกไปจากประเทศตุรกีแล้วมันได้ไปอยู่ที่ไหนมาบ้าง แล้วได้เดินทางกลับมายังประเทศบ้านเกิดได้อย่างไร

ถ้าว่ากันตามคำบอกเล่าของกลุ่มโจรปล้นสุสาน พวกเขาขายโบราณวัตถุที่ขุดได้ให้กับพ่อค้าในเมืองอิซเมียร์ (Izmir) ทางทิศตะวันตกของตุรกี จากนั้นพ่อค้า

ก็ขายต่อไปยังกลุ่มผู้รับซื้อในทวีปยุโรป ก่อนที่สุดท้ายแล้วจะถูกนำออกไปปล่อยต่อในสหรัฐอเมริการาวปี ค.ศ.1970 โดยผู้ที่รับซื้อโบราณวัตถุราว ๒๐๐ ชิ้นไปในราคา ๑.๕ ล้านดอลลาร์ก็คือ "พิพิธภัณฑ์ศิลปะเมโทรโพลิตัน" (Metropolitan Museum of Art: MET) ในมหานครนิวยอร์ก แต่ถึงอย่างนั้นทางพิพิธภัณฑ์ก็ไม่ได้นำเอาโบราณวัตถุเหล่านี้มาจัดแสดงในทันทีหรอกครับ ทางพิพิธภัณฑ์ได้ต้องขังงานทั้งหมดเอาไว้จนถึง ๑๔ ปี ก่อนที่จะนำเอามาจัดแสดงภายใต้ชื่องาน "สมบัติแห่งกรีกตะวันออก" (East Greek Treasures) เมื่อปี ค.ศ.1984 สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ทางพิพิธภัณฑ์ไม่ได้ระบุถึงแหล่งที่มาที่ชัดเจนของ

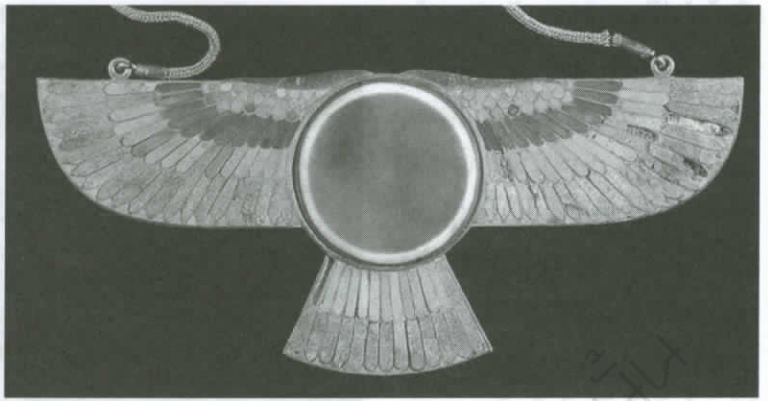
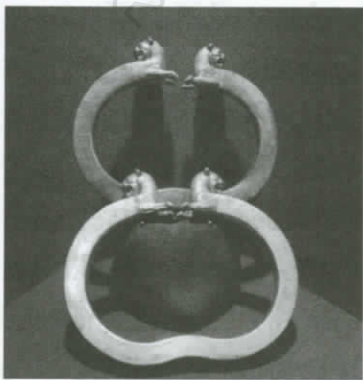
ภาชนะตกแต่งด้วยลวดลายของสัตว์นาขานชนิดคือสมบัติอีกหนึ่งชิ้นที่ถูกขโมยออกไป

โบราณวัตถุเหล่านี้เอาไว้เลยครึ่ง
ทั้ง ๆ ที่ทางพิพิธภัณฑ์ทราบดีว่าชิ้น
งานอันล้ำค่าทั้งหมดมาจากที่ไหน
โดยข้อมูลที่ส่งผ่านออกมาให้กับ
ผู้ชมบอกเพียงแค่ว่าวัตถุจัดแสดง
เหล่านี้คือ "ภาชนะคุณภาพเยี่ยม
ทำจากเซรามิก หิน และโลหะ
ล้ำค่า (เงิน ทองคำ และสำริด)
เครื่องประดับอันวิจิตร รูปสลัก
ศิลปะบนผนังและเครื่องใช้ไม้สอย

ยุคโบราณ" โดยไม่ได้บอกว่าเคย
เป็นของชาวลิเดียนแต่อย่างใด

แต่แล้วเรื่องก็แดงขึ้นจน
ได้ครับ เมื่อนักข่าวชาวตุรกีนาม
ว่า ออสเกิน อะคาร์ (Özgen
Acar) ผู้ซึ่งติดตามเรื่องขุมทรัพย์
แห่งคริสตัลมายาวนานหลายปีพบ
ว่าโบราณวัตถุที่จัดแสดงอยู่ในงาน
"สมบัติแห่งกรีกตะวันออก" นี้
เหมือนกับภาพสมบัติแห่งคริสตัล
ที่เขาเคยได้มาจากตำรวจตุรกี
นั่นจึงทำให้อะคาร์นำเรื่องนี้ไป
แจ้งทางการตุรกี นำมาซึ่งความ
พยายามในการติดตามโบราณวัตถุ
คืนสู่ประเทศต้นทาง ตอนแรกทาง
พิพิธภัณฑ์ก็ไม่ยอมหรรอกครับ แต่

เครื่องประดับรูปปีกนกของชาวลิเดียน

สุดท้ายเมื่อจําแนกด้วยหลักฐานว่า
เป็นโบราณวัตถุที่ได้มาโดยมิชอบ
จริงๆ ทางพิพิธภัณฑ์ก็จำต้องคืน
ให้แก่ทางการตุรกีไปในที่สุด

และนักข่าวชาวตุรกีฟาน
นี่เองครับที่ทำให้โลกใบนี้ได้ทราบ
เรื่องราวเกี่ยวกับ "คำสาป" ของ
สมบัติแห่งคริสตัล เพราะนอกจากที่
เขาจะติดตามเรื่องนี้มาโดยตลอด
แล้ว เขายังได้เข้าไปคุยกับกลุ่ม
โจรปล้นสุสานที่อิซนิคเทเปมาด้วย
ซึ่งเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับคำสาปนั้น
ส่วนหนึ่งก็มาจากข้อมูลที่ออสเกิน
อะคาร์ได้เคยเผยแพร่เอาไว้นั่นเอง
ละครับ

อะคาร์เล่าถึงเหยื่อของคำ
สาปจากสมบัติแห่งคริสตัลเอาไว้
ดังนี้ครับ เหยื่อรายแรกมีนามว่า
อาห์เม็ต (Ahmet) เป็นลูกเขย
เจ้าของที่ดินที่ใช้เก็บสมบัติหลัง
จากที่ปล้นมาได้ อาห์เม็ตได้สิทธิ
ในสมบัติแห่งคริสตัลมาส่วนหนึ่ง
เขาจึงนำเอาสมบัติไปขายให้กับ
พ่อค้าคนหนึ่งจากเมืองดินาร์

(Dinar) แล้วนำเงินนั้นมาซื้อรถ
โต แต่อยู่มาวันหนึ่งเมื่อเขากำลัง
ใช้รถคันใหม่นี้ปรับโฉมหน้าดินอยู่
ในแปลง อยู่ดี ๆ รถเจ้ากรรมก๊ยก
ล้อหน้าขึ้นเหมือนม้าพยศ ก่อน
ที่จะทับร่างอาห์เม็ตจนเสียชีวิต
เหยื่อรายต่อไปคือลูกเจ้าของที่ดิน
ผู้มีนามว่า คาซิม (Kazim) รายนี้
เกิดไปมีสัมพันธ์กับหญิงที่มีสามี
แล้ว และเมื่อสามีจับได้จึงคว้ามัด
ทำครัวมาตัดศีรษะของคาซิมออก
จากร่าง ดับอนาถไปอีกหนึ่งราย

นอกจากสองรายนี้แล้ว
พ่อค้าจากเมืองดินาร์ที่รับซื้อ
โบราณวัตถุไปก็ไม่รอดพ้นจาก
คำสาปเช่นกันครับ กล่าวกันว่า
พ่อค้าคนนี้มีภรรยาซื้อโบราณวัตถุ
มาในราคาอันแสนถูก แล้วนำไป
ปล่อยในราคาแพงลิบลัว วันหนึ่ง
มีลูกค้าติดต่อขอนัดเจอพ่อค้า
รายนี้ที่สุสานแห่งหนึ่ง โดยบอก
ว่าเขามีโบราณวัตถุหายากมานำ
เสนอ แต่แท้ที่จริงแล้วนี่คือกับดัก
ที่ลูกค้าวางแผนจะแก้เผ็ด เมื่อ

พรี-ราฟาเอลไลท์ บราเธอร์ฮูด

วิภาวี บริบูรณ์ เขียน

คอลัมน์ศิลปะวันนี้ ขอนำเสนอเรื่องของศิลปะที่ดูเหมือนจะแทบตรงกันข้ามกับแบบอย่างของงานศิลปะในเดิมาก่อนชนิดแทบเหมือนพลิกฝ่ามือ เดิวก่อนนั้นเรานำเสนอเรื่องราวของศิลปะสมัยปลายๆ ทางของอิมเพรสชันนิสม์ ซึ่งจับอยู่ที่การจุดเดือนนี้ขอรันระยะเวลาย้อนขึ้นไปกว่าช่วงอิมเพรสชันนิสม์สักหน่อยหนึ่ง เป็นงานศิลปะที่ร่วมรุ่นอยู่กับศิลปะแบบเรียลลิสม์ (Realism หรือที่เอามาแปลกันว่า ศิลปะแบบจริงจังจะนิยม) เรียกกันว่า ศิลปะแบบพรี-ราฟาเอลไลท์ บราเธอร์ฮูด (Pre-Raphaelite Brotherhood หรือจะแปลตามตัวก็ได้ว่า สมาคมลับ) "ภราดรก่อนราฟาเอล" ศิลปะแนวนี้น่าจะเป็นที่สนใจของแฟนานูแฟนของด้วย'ตนพิเศษ' เอกการอยู่ คำที่เป็นงานดูรู้เรื่อง (เพราะมีเรื่องเล่าซ่อนอยู่ข้างหลัง) คำเรื่องเหล่านั้นยังเข้าทางแนวหนังสือซึ่งเล่าเรื่องแนวตำนาน นั่นหมายความว่าผู้ชมงาน...ต้องเป็นนักอ่านอยู่พอควร)

ศิลปะแนวพรี-ราฟาเอลไลท์ เป็นการเคลื่อนไหวสายศิลปะซึ่งเกิดในอังกฤษสมัยวิกตอเรียน ทำให้บางทีหลายท่านอาจไม่เคยเห็นความเคลื่อนไหวนี้เป็นวงกว้างนัก ทว่างานศิลปะซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานจิตรกรรมก็เป็นงานที่มีความละเอียด งดงามน่ายกย่อง ข้าพเจ้าก็มีความประทับใจอยู่เหมือนกัน เรื่องเล่าเรื่องราวก่อนหน้านี้จะเล่าเรื่องราวที่มาของศิลปะสมัยพรี-ราฟาเอลไลท์นี้ก่อน เดือนหน้าจึงจะเล่าเรื่องภาพเอกที่จะต้องพูดถึง ไม่งั้นจะกลายเป็นความไม่ครบ โดยขอเริ่มดังนี้

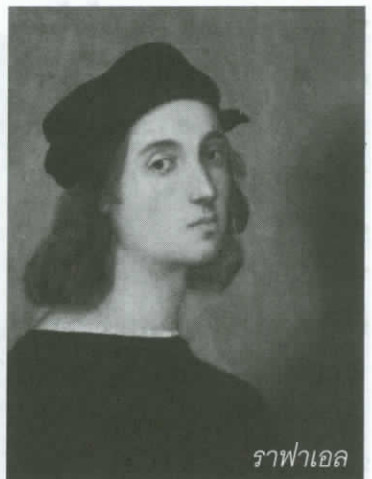
ศิลปะพรี-ราฟาเอลไลท์ เกิดจากการรวมตัวของศิลปินรุ่นใหม่ ๗ คน คือ วิลเลียม โฮลแมน ฮันต์ (William Holman Hunt) จอห์น เอเวอเรท มิลเล (John Everett Millais) ดานเต เกเบรียล รอสเซตติ (Dante Gabriel Rossetti 1848) วิลเลียม ไมเคิล รอสเซตติ (William Michael Rossetti นักเขียนและนักวิจารณ์) เจมส์ คอลลินสัน (James Col-

linson) เฟรเดอริก จอร์จ สตีเฟนส์ (Frederic George Stephens นักวิจารณ์ศิลปะ) และโธมัส วูลเนอร์ (Thomas Woolner) ตั้งต้นเป็นสมาคมศิลปินแบบลับๆ ใช้ชื่อว่ากลุ่ม "ภราดรก่อนราฟาเอล"

ชื่อของสมาคมมีนัยหมายไว้อย่างชัดเจนว่า เป็นพวกนิยมงานศิลปะในยุคก่อนราฟาเอล..

แล้วราฟาเอลเป็นใครล่ะ? ทำไมถึงมีผู้รังเกียจถึงขนาดต่อต้าน

ราฟาเอลเป็นหนึ่งในสามผู้ยิ่งใหญ่ยุคเรอเนซองส์ เป็นน้องเล็กที่สุดของอีกสองท่าน คือ เลโอนาร์โด ดา วินชี และมิเกลันเจโล โดยชื่อของราฟาเอลตามมารั้งท้ายแต่เป็นผู้จากไปก่อน..เขาอายุสั้นมาก กระนั้นราฟาเอลก็ทำงานซึ่งได้ชื่อว่ายิ่งใหญ่หลายชิ้น เช่นงานจิตรกรรมฝาผนังสำนักแห่งเอเธนส์ (The School of Athens) ที่พระราชวังอะพอสโตลิก นครวาติกัน ความ

ราฟาเอล

โดดเด่นจนเป็นที่นิยมและหมั่นได้ในขณะเดียวกันก็คือ ราฟาเอล สามารถหยิบเอาข้อดีในด้านความสมบูรณ์ของรูปทรงแบบที่ดา วินชี ใช้นำมาผนวกกับความกล้าหาญในการใช้แสงเงาของมิเกลันเจโล กลายเป็นงานอันโดดเด่นของเขาเอง

ตั้งแต่นั้นราฟาเอล (รวมทั้งดา วินชีและมิเกลันเจโล) ก็เปรียบเหมือนกำแพงสูงที่ศิลปินรุ่นต่อมาต้องแบกภาระที่จะฟันฝ่าไปให้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งราฟาเอลนั้น ใครๆก็พากันคิดว่าเขาเป็นจิตรกรที่เก่งที่สุดตลอดกาล ไม่มีใครเก่งกว่านี้อีก ความเชื่อว่าเขาเก่งที่สุดทำให้ผู้ติดตามหลังนำเขามาเป็นต้นแบบ ซึ่งแน่นอนว่าผู้ติดตามหลังมายังมีราชวิทยาลัยศิลปะแห่งอังกฤษ (The Royal Academy School) นำแบบอย่างมาอิงอาศัย และเป็นเหตุให้ใครก็ตามในช่วง 1800 ต้องทำตามมาตรฐานวิธีการอยู่ทั่วไป

ด้วยเหตุนี้ (สมาคมลับ) ฟรี-ราฟาเอลโลต์ ก็ก่อตั้งขึ้นในลอนดอนในปี 1848 (พ.ศ. ๒๓๙๑) ประมาณรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓) ความหมายของชื่อกลุ่มฟรี ราฟาเอลโลต์ ศิลปะก่อนยุคราฟาเอลก็ตรงตามนั้น ศิลปินรุ่นใหม่กลุ่มนี้มีเป้าหมายที่จะล้มล้างทุกอย่างที่พวกเขาได้รับการสอนมาจากราชวิทยาลัยศิลปะของอังกฤษซึ่งอิง

ราฟาเอล พวกเขาเห็นว่ามันเป็นสูตรสำเร็จเกินไป

แนวความคิด

ศิลปินมุ่งที่จะมองย้อนกลับไปถึงยุคก่อนราฟาเอล ซึ่งก็คือช่วงเวลาของจิตรกรยุคกลางและยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาตอนต้น ซึ่งเต็มไปด้วยความเรียบง่ายและความจริงในงานศิลปะ พวกเขาได้รับแรงบันดาลใจจากองค์ประกอบค่อนข้างจะแบน และรายละเอียดเล็กน้อยของภาพวาดยุคแรกๆ โดยเฉพาะในจิตรกรรมเฟรสโก พวกเขาอยากให้งานที่ทำออกมาใหม่อยู่ในรูปแบบที่ชวนให้นึกถึงจิตรกรในยุคกลาง

อย่างไรก็ตามศิลปินฟรี-ราฟาเอลโลต์ยังได้รับแรงบันดาลใจจากทฤษฎีของจอห์น รัสกิน (John Ruskin) ผู้กระตุ้นให้ศิลปิน 'ไปสู่ธรรมชาติ' ทำให้เกิดค่านิยมแยกสายอีก สมาชิกส่วนหนึ่งนิยมยุคกลาง แต่สมาชิกส่วนหนึ่งเชื่อว่างานศิลปะควรมีความละม้ายโลกแห่งความเป็นจริงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มันหมายความว่า ถ้าคุณต้องการวาดพื้นหญ้า ก็ควรใช้สีเขียวตามตาเห็น ไม่ใช่ใช้สีฟ้าตามที่คิด และหากต้องวาดตัวบุคคล ก็ต้องให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมโดยรอบเท่าเทียมกัน

ว่ากันโดยรวมแล้ว ผลงานของศิลปินกลุ่มฟรี-ราฟาเอล

โลต์ (ทั้งศิลปินหลักที่เคยจับมือสัญญากัน) และศิลปินที่ได้รับอิทธิพล แรงบันดาลใจจากพวกเขาในเวลาต่อมาโยงอยู่ในหัวข้อศาสนา แต่พวกเขายังใช้เรื่องราวจากวรรณกรรมและบทกวีที่มีชื่อเสียง โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรักและความตาย และยังนำปัญหาสังคมสมัยนั้นมาตีแผ่ด้วย

สัญลักษณ์สื่อความหมาย

จิตรกรรมฟรี-ราฟาเอลโลต์มีรายละเอียดเหลือเชื่อ ภาพวาดของพวกเขาสีสันสดใส เพราะนิยมวาดลงบนพื้นสีขาวโดยตรง (ศิลปินยุโรปนิยมขึ้นรูปจากผ้าใบที่ระบายสีพื้นปูทั้งภาพแล้ว เพราะทำให้คุมบรรยากาศง่าย) ทำให้สีสว่างขึ้นจนน่าตกใจและทำให้รูปแบบคมชัดโดยมีเงาเล็กน้อย แต่สิ่งพิเศษที่สุดของงานคือการเล่นกับสัญลักษณ์ นั่นหมายความว่านอกจากที่บรรดาศิลปินจะเป็นนักอ่านแล้ว คนชมงานก็ต้องเป็นนักอ่านไม่แพ้กัน

ตัวอย่างที่ดีก็เช่นงาน "จิตสำนึกที่ตื่นขึ้น" (The Awakening Conscience) ของฮันด์ ภาพนี้เมื่อมองแวบแรก อาจเห็นได้ว่าเป็นตัวแทนของคู่แต่งงานอายุน้อย หรืออาจเป็นพี่ชายและน้องสาวกำลังเล่นเกมอะไรกันอยู่สักอย่าง ภาพแสดงให้เห็นผู้หญิงคนหนึ่งกำลังลุกขึ้นจากตัก

ผลงาน "จิตสำนึกที่ตื่นขึ้น"

ของผู้ชาย แต่เมื่อลองฟังดูรายละเอียด สัญญาณต่างๆจะรวมกันบอกเล่าเรื่องที่ซ่อนอยู่ที่..ลองสังเกตจากรอบตัวเธอก็จะเห็นผู้หญิงคนนี้ไม่สวมแหวนแต่งงาน ซึ่งหมายความว่าเธอเป็นเมียลับ รุ่งมือที่ร่วงหล่นที่พื้น บ่งบอกชะตากรรมของเธอในฐานะเมียลับที่กำลังจะถูกทิ้ง ซ้ำด้วยภาพแมวตะปบปีกนก แสดงถึงการเป็นเหยื่อ แต่แสงที่ตกลงมาในห้องจากสวนบ่งบอกถึงทางรอด

ภาพวาด **โพรเซอพีน** (Proserpine) ฝีมือดานเต เกเบรียล รอสเซตีเป็นหนึ่งในสมาชิกผู้ก่อตั้ง วาดภาพโพรเซอพีนเทพธิดาโรมันโบราณผู้ถูกพลูโตลักพาไปเป็นราชินีแห่งยมโลก รอสเซตีให้ร่องรอยวัตถุในภาพวาดเพื่อนำไปสู่เบาะแสเรื่องราวของเธอ เช่นว่าผลทับทิมในมือแสดงถึงการหลงกลและถูกขัง กระดาษรูป

ภาพวาดโพรเซอพีน

แสดงว่าเธอเป็นเทพธิดา ไม่เลือกใจไว้เป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำ หมายความว่าเธอคิดถึงบ้าน

ส่วนภาพที่โด่งดัง เพราะคำตำหนิมากที่สุดและอาจเป็นเหตุให้สมาคมลับ ไม่ลับอีกต่อไป คือภาพวาดชิ้นที่มีชื่อว่า **พระคริสต์ในบ้าน**

พ่อแม่ของพระองค์ (จัดแสดงในปี 1850) ภาพนี้นำมาซึ่งคำครหาขนาดที่ว่านักประพันธ์ชาร์ลส์ ดิกเกนส์ เกลียดเข้าไส้ เขาออกปากว่าภาพนี้ "ต่ำทราม น่ารังเกียจ กำเริบ และน่าสะอิดสะเอียน" โดยเฉพาะพระนางมารีย์นั้นเข้าขั้นอัปลักษณ์

นั่นเป็นเพราะภาพครอบครัวที่ชาวคริสต์นับถือมากที่สุดนี้ ไม่สวยงามตามอุดมคติที่คุ้นเคย จอห์น เอเวอเร็ด มิเลผู้วาด ตั้งใจให้ภาพนี้สมจริงอย่างไม่เคยมีมาก่อน เขาเจตนาให้พระคริสต์และครอบครัวของพระองค์ เป็นคนที่แสนจะธรรมดาที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้ ความที่ผู้คนคุ้นกับรูปลักษณ์เดิมๆในแง่ของแบบจำลองซึ่งสร้างภาพลักษณ์ทางศาสนา ทำให้ผู้คนไม่ชอบพระเยซูและครอบครัวที่ดูเหมือนเป็นคนยากจนแบบนี้ พวกเขาคิดว่าพระเยซู มารีย์ และโจเซฟเป็นคนพิเศษและควรวาดให้ดูสูงส่งอย่าง

นั้นเสมอ พวกเขาปรับตัวกับการตีความแบบใหม่ ทำให้ต่างเห็นว่ามีเล่ห์เหลี่ยม

ตามเคยว่า นอกจากจะเก็บรายละเอียดอื่น ๆ ในบุคลิกของครอบครัวพระคริสต์แล้ว ภาพวาดยังแสดงนัยเกี่ยวกับขนาดของพระเยซู เด็กน้อยที่พระแม่มารีย์กำลังปลอบขวัญมีบาดแผลกลางมือ โจเซฟพะงอกตัวมาดูบาดแผลเลือดไหล สัญลักษณ์ทำให้คิดว่าต่อไปข้างหน้า พระเยซูจะถูกตอกตรึงมือไว้กับไม้กางเขน

เรื่องราวหลายประเด็นที่พวกเขาฟรี-ราฟาเอลโลดีเลือกมาวาดเป็นภาพนั้นค่อนข้างกล้าหาญสำหรับเวลานั้น ไม่ว่าเรื่องที่เป็นปัญหาเช่นความยากจน การย้ายถิ่นฐาน การค้าประเวณี และศีลธรรมทางเพศในสังคมซึ่งมีสองมาตรฐาน คนที่ขมขานของพวกเขาแล้วเข้าใจ ต้องเป็นนักอ่านที่ผ่านหน้าหนังสือมาเยอะ เพราะมีรหัสสัญลักษณ์และสัญลักษณ์อยู่มากมายให้ผู้ชมไขปัญหา

กฎหลักที่ไม่ใช่กฎเหล็ก

เมื่อเริ่มตั้งกลุ่มภราดรภาพสมาชิกเริ่มแรกต้องการเน้นความรับผิดชอบส่วนบุคคลของศิลปินแต่ละคนในการกำหนดแนวคิดและวิธีการพรรณนาของตนเอง ทำให้แต่ละคนค้นหาแนวทางที่เป็นตนเองไปด้วย นานวันต่างคน

ต่างพบแนวทางของตนมากกว่าเดิมซึ่งหลายครั้งเป็นเส้นทางที่หลีกห่างจากความตั้งใจแต่แรกทำให้ประมาณปี 1853 สมาชิกดั้งเดิมของกลุ่ม "ภราดรก่อนราฟาเอล" สลายตัว กระนั้นแบบอย่างอิทธิพลและแรงบันดาลใจจากศิลปะแบบฟรี-ราฟาเอลโลดีเริ่มกระจายเป็นวงกว้าง มีศิลปินรับเอาอิทธิพลและแรงบันดาลใจนี้ไปสร้างงาน (เช่น กุสตาฟ มอริ, จอห์น วิลเลียม วอเตอร์เฮาส์, เอ็ดเวิร์ด เบิร์น-โจนส์ หรือแม้แต่อัลมา ทาเดมา ซึ่งกล่าวว่า ได้อิทธิพลและแรงบันดาลใจอย่างหลวม ๆ) ทำให้ชื่อฟรี-ราฟาเอลโลดีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางศิลปะที่กว้างขึ้นและยาวนานขึ้น

เดิมสมาชิกกลุ่ม "ภราดรก่อนราฟาเอล" เคยร่างหลักการของกลุ่มเอาไว้ แต่หลักการนั้นจริงจังจะไม่ยึดกฎเกณฑ์ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลัทธิจินตนิยม (Romanticism) สมาชิกคิดว่าเสรีภาพและความรับผิดชอบแยก

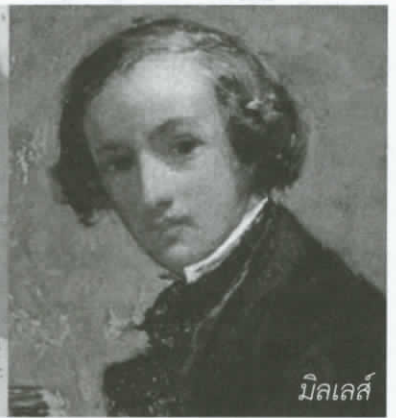
ออกจากกันไม่ได้ อย่างไรก็ตามพวกเขาหลงใหลในวัฒนธรรมยุคกลางเป็นพิเศษ โดยเชื่อว่ามีความสมบูรณ์ทางจิตวิญญาณและความคิดสร้างสรรค์ที่สูญหายไปในยุคต่อมา

อีกอย่างหนึ่งการเน้นวัฒนธรรมยุคกลางก็ปะทะกับหลักการของลัทธิเรียลลิสม์ซึ่งเน้นการสังเกตธรรมชาติอย่างอิสระ แม้ในช่วงแรกสมาชิกจะเชื่อว่าประโยชน์ทั้งสองสิ่งสอดคล้องกัน แต่ในช่วงไม่กี่ปีต่อมา การทำงานของฟรี-ราฟาเอลโลดีแบ่งออกเป็นสองทิศทาง

หลังจากปี 1850 ฮันต์ (Hunt) และมิลเล (Millais) เลิกเลียนแบบศิลปะยุคกลางโดยตรง พวกเขาเน้นย้ำถึงความเป็นจริงและแง่มุมทางวิทยาศาสตร์ของการเคลื่อนไหว แม้ว่าฮันต์ยังคงเน้นย้ำถึงความสำคัญทางจิตวิญญาณของศิลปะ โดยพยายามที่จะนำเรื่องราวทางศาสนาและวิทยาศาสตร์ผสมผสานกัน (คือ

ฮันต์

มิลเลส์

ไม่จินตนาการเอง แต่วาดจากของจริง) ด้วยการไปสังเกตและศึกษาลงานที่ในอียิปต์และปาเลสไตน์สำหรับวาดภาพเกี่ยวกับเนื้อหาใน *พระคัมภีร์ไบเบิล* อย่างถูกต้อง ตรงกันข้ามมีเล เขาละทิ้งลัทธิก่อนยุคราฟาเอลหลังปี 1860 จนทำให้วิลเลียม มอร์ริสและคนอื่นๆ ประณามการทรยศอุดมการณ์นี้

ส่วนพวกนิยมยุคกลาง-หลังจากปี 1856 นำโดยดานเต้ กาบเรียล รอสเซ็ตติ และผู้ติดตามของเขา เช่น เอ็ดเวิร์ด เบิร์น-โจนส์ (Edward Burne-Jones) และ วิลเลียม มอร์ริส (William Morris) กลายเป็นแรงบันดาลใจสำหรับกลุ่มเคลื่อนไหวผู้เน้นเรื่องราวในยุคกลาง เขา

เป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างแบบอย่างฟรี-ราฟาเอลไลต์สองประเภท (ธรรมชาติและควมโรแมนติก) กระนั้นการแบ่งแยกไม่ชัดเจนเนื่องจากหลักการทั้งสองฝ่ายเชื่อว่าศิลปะมีลักษณะทางจิตวิญญาณเป็นหลัก

ศิลปะแบบฟรี-ราฟาเอลไลต์ ได้รับความนิยมอยู่พักใหญ่ ก่อนจะสลายไปเพราะอุดมคติทางศิลปะในศตวรรษที่ 20 เปลี่ยนแปลง และศิลปะก็ถอยห่างจากการแสดงความเป็นจริง หลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ศิลปะยุค "ก่อนราฟาเอล" ถูกลดคุณค่าเนื่องจากไม่มีใครสนใจเรื่องราววรรณกรรมโบราณ นักวิจารณ์

เคยถึงกับดูถูกศิลปะยุคก่อนราฟาเอล ว่าเป็น "ศิลปะ bric-a-brac" ศิลปะราคาถูก กระทั่งในทศวรรษที่ 1960 มีการฟื้นฟูศิลปะยุคก่อนยุคฟรี-ราฟาเอลครั้งใหญ่ จึงทำให้ศิลปะฟรี-ราฟาเอลไลต์ศิลปะยุค "ก่อนราฟาเอล" กลับสู่ความเข้าใจของประชาชนอีกครั้งหนึ่ง

เรื่องราวของศิลปะยุคก่อนราฟาเอล ยังไม่จบเพียงนี้ หนหน้าจะนำชมงานศิลปะฟรี-ราฟาเอลไลต์ ภาพ "โอพีเลีย" ซึ่งได้ชื่อว่างดงามมากจนเป็นภาพเอกภาพหนึ่งของโลก มีเรื่องราวและการตีความสัญลักษณ์ในงานนั้น น่าสนใจทีเดียว

พระศรีรังคนาค

พระนารายณ์บรรทมสินธุ์แห่งอินเดีย

“อารยัน” เขียน

วัดพระศรีรังคนาค (Sri Ranganatha Swamy Temple) วัดที่สำคัญในศาสนาฮินดูโดยเฉพาะอย่างยิ่งในไวษณวนิกาย (นิกายที่ถือว่า พระวิษณุ หรือ พระนารายณ์ เป็นพระเจ้าสูงสุด) เป็นที่ประดิษฐานพระศรีรังคนาค รูปหนึ่งของพระมหาวิษณุ ตั้งอยู่ในเขตศรีรังคัม (Srirangam) เมืองตริชรัปปัลลิ (Tiruchirappalli) รัฐทมิฬ นาฑู ในอินเดียตอนใต้ โครงสร้างสถาปัตยกรรมแบบทราวาท ได้รับการกล่าวถึงและยกย่องในงานประพันธ์ทางศาสนา ไม่เพียงแต่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นท่ามกลางเทวสถานสำคัญ ๑๐๘ แห่งของพระวิษณุด้วยกันเท่านั้น

แต่ยังโดดเด่นท่ามกลางวัดฮินดูทั่วโลกด้วย พื้นที่บริเวณนี้ถูกเรียกว่า ศรีรังคปุรี (Srirangapuri) ก่อนจะเปลี่ยนชื่อมาเป็นศรีรังคปัตนา (Srirangapatna) ตัวเมืองถูกล้อมด้วยแม่น้ำกาเวรี และวัดพระศรีรังคนาคถูกแวดล้อมด้วยวัดสำคัญอย่าง วัดศรีลักษมีนรสิงห์ วัดศรีคงคาธเรศวร วัดศรีชโยติเมศวร และวัดเล็กวัดน้อยอีกมากมาย กล่าวกันว่าอาคารด้านในของวัดถูกสร้างโดยหญิงสาวนักเต้น (เข้าใจว่าเป็นเทวทาสี-ผู้เขียน) นามว่าหัมบิ (Hambi) ราวปี ค.ศ.817 วัดพระศรีรังคนาคสวามีเข้ามามีบทบาทสำคัญในประวัติ

ศาสตร์ตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 11 ในยุคนักบวชระบือนามอย่างศรีรามานุชัน และอาจารย์ของเขา นาดมูนิ และยมุนาจารย์ วัดแห่งนี้ผ่านประวัติศาสตร์ร้อนๆหนาวๆมากมาย ซึ่งไม่เพียงแต่เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมบ่อยครั้ง เพราะถูกล้อมด้วยแม่น้ำกาเวรีและโกลลิทัมเท่านั้น แต่ยังถูกรุกรานจากข้าศึกศัตรูที่มักตั้งค่ายบัญชาการอยู่ละแวกนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า วัดและเมืองต่างๆในราชอาณาจักรปัทมยะถูกปล้นและทำลายโดยกองทัพสุลต่านแห่งเดลี ช่วงต้นศตวรรษที่ 14 ก่อนจะถูกสร้างขึ้นใหม่ในช่วงปลายศตวรรษเดียวกัน โดยได้รับการต่อเติม

และขยายมากที่สุดในช่วงศตวรรษที่ 16-17 ทั้งยังเป็นศูนย์กลางของนักบวชคณะภักดี ซึ่งมุ่งเน้นสันติ และการขับร้องสรรเสริญพระเป็นเจ้า ที่ถือเป็นแนวร่วมสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมในสมัยนั้น

บริเวณวัดทั้งหมดกินเนื้อที่ ๑๕๕ เอเคอร์ ประกอบด้วยเทวาคาร ๘๑ อาคาร โคปุรัมและอาคารสูงรวม ๒๑ อาคาร ประำศาและมณฑปรวม ๓๙ หลัง และอ่างเก็บน้ำมากมายในเขตวัด ทำให้ครองตำแหน่งวัดฮินดูที่มีพื้นที่ใช้สอยมากที่สุดของโลก ได้รับการบูรณะโคปุรัม (ซุ้มประตูชั้นนอก) ครั้งล่าสุดแล้วเสร็จเมื่อปี 1987 ด้วยความสูงถึง ๒๒๐ ฟุต หรือ ๖๗ เมตร เทศกาลสำคัญประจำปีระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม จัดติดต่อกัน ๒๑ วัน มีผู้เข้าเยี่ยมชมสักการะรวมกว่า ๑ ล้านคน

วัดที่ตั้งอยู่ในศรีรังคัม ถูกกล่าวถึงในวรรณกรรมยุคสังคัม (Sangam) ศตวรรษที่ 6 ก่อนคริสตกาล-ศตวรรษที่ 4 หลังคริสตกาล และมหากาพย์ศิลปะทิกการัม (Shillapadikaram) เล่มที่ ๑๑ บรรทัดที่ ๓๕-๔๐

แรกเริ่มวัดถูกสร้างโดยพระเจ้าธรรมวารมัน (Dharma Varman) หลังจากถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหาย พระเจ้ากิลลิวัลวัน (Killivalavan) กษัตริย์แห่งโจฬะตอนต้น ก็ได้สร้าง

ขึ้นใหม่เหมือนในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าข้อความจากหลักฐานทางโบราณคดีจะกล่าวถึงวัดแห่งนี้ แต่จารึกหินเหล่านี้กลับอยู่ในช่วงไม่เกิน ๑,๐๐๐ ปีแรกหลังคริสตกาลเท่านั้น จารึกในวัดของราชวงศ์โจฬะ ปันทยะ โหยะสัล และวิชัยนครที่ปกครองภูมิภาคนี้ อยู่ในช่วงศตวรรษที่ 9-16 เท่านั้น

ในช่วงการรุกรานของกองทัพสุลต่านแห่งเดลี นำทัพโดยแม่ทัพมาลิก กาฟูร (Malik Kafur) ภายใต้การปกครองของอลาอูดดีน คิลจี (Alauddin Khilji) ได้เคลื่อนทัพมาในปี 1311 เอกสารภาษาอารบิก กล่าวอ้างถึง วัดทองคำ หรือ Golden Temple บนฝั่งแม่น้ำกาเวรีแห่งหนึ่ง โดยได้ทำลายและลักลอบเอาเทวรูปทองคำกลับไปยังนครเดลี ซึ่งนักวิชาการเชื่อว่าเป็นพระศรีรังคนาถที่เรากำลังพูดถึงกันอยู่ ตำราภาษาทมิฬเองก็ปรากฏตำนานที่ไม่ค่อยจะสอดคล้องกันนัก ที่กล่าวถึงการนำเอาเทวรูปพระวิษณุกลับคืนวัด หนึ่งในนั้นกล่าวว่าพบในสถานที่ที่เรียกว่า โกอิล โอลุกู (Koil Oluku) หญิงสาวผู้หนึ่งได้สาบานว่าจะอดอาหารจนกว่าจะพบเทวรูป นางได้ติดตามกองทัพมุสลิมไปถึงนครเดลี และลักลอบเข้าไปในราชวัง จนแอบทราบว่ราชธิดาของสุลต่านเกิดมีจิตรักใคร่ต่อเทวรูป หรือ

ตกหลุมรักเทวรูป! เป็นเหตุให้เหนียวรั้งเทวรูปไว้ในราชวัง นางจึงกลับมาที่ศรีรังคัม และบอกเรื่องนี้แก่คณะนักบวช

คณะนักบวชตัดสินใจเดินทางไปยังนครเดลี พร้อมกับคณะนักดนตรี ก่อนจะพบว่าเทวรูปอยู่ในความครอบครองดูแลของราชธิดาทั้งกลางวันและกลางคืน นักบวชและนักดนตรีจึงร้องรำทำเพลงขับกล่อมจนสุลต่านใจอ่อนมอบเทวรูปกลับคืนให้ แต่ก็นำความเสียพระทัยมาแก่ราชธิดาอย่างมาก สุลต่านจึงสั่งทหารออกไล่ล่าเทวรูปกลับมาอีกครั้ง แต่ก็ไม่สำเร็จเสียแล้ว

บางเวอร์ชัน ราชธิดาแห่งเดลีได้ทรงม้าติดตามเทวรูปมายังศรีรังคัมด้วย ซึ่งตีความกันว่าเป็นตำนานเชิงสัญลักษณ์ที่ต้องการจะสื่อว่า ความรัก ภักดี ได้นำเทวรูปอันงดงามกลับมา หลังจากที่ถูกสงครามได้พรางไป

การรุกรานอินเดียได้รุนแรงขึ้นโดยเฉพาะที่ศรีรังคัม ในปี 1323 เทวรูปพระวิษณุ เครื่องประดับทองคำ และอัญมณีอันเป็นสมบัติของวัด ได้ถูกนำออกจากวัดไปได้ก่อนที่กองทัพมุสลิมจะมาถึง นำโดยนักบวชไวษณพนิกายศรีปิลโลยโลกาจารย์ เช่นเดียวกับเทวรูปพระศรีรังคนาถ (พระแม่ลักษมี) ก็ถูกนำออกไปยังที่อื่นเช่นกัน เหล่าสาวกกว่า ๑๓,๐๐๐ คน

ได้ทำหน้าที่ปกป้องเทวสถานอย่าง
สุดความสามารถ และเสียชีวิตใน
การสู้รบนั้น

หลังจากผ่านไปเกือบ ๖
ทศวรรษ รัฐสุลต่านแห่งมทूरย์
ได้ถูกสถาปนาขึ้น ปกครองต่อ
จากราชวงศ์โจฬะที่ถูกรุกรานจาก
สุลต่านแห่งเดลีอยู่เนื่อง ๆ จนปี
1378 จักรวรรดิวิชัยนครก็ได้ขับไล่
สุลต่านแห่งมทूरย์ได้สำเร็จ ก่อนที่
จะนำเทวรูปกลับมาประดิษฐานที่
ศรีรั้งคัมดังเดิม ซึ่งเป็นเวลาหลาย
สิบปีที่เทวรูปเหล่านั้นถูกกระจาย
แอบซ่อนอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ใน
รัฐทมิฬนาฑู เกรละ และกรรณ
ฏัก และถูกนำมาซ่อนไว้ที่สุ
ต้ายที่เนินเขาติรุมาละ ติรุปติ
(เทวสถานที่ประดิษฐานพระเว
งกฏศวร พระวิษณุอีกรูปหนึ่ง-ผู้
เขียน) ก่อนจะกลับคืนสู่ศรีรั้งคัม
ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับการสร้าง
อนุสรณ์สถานสตรีชีมาให้กับราช
ธิดาแห่งเดลีที่ติดตามเทวรูปมา
ตำนานของเธอยังได้รับการจดจำ
มาจนปัจจุบัน ในเทศกาลสำคัญ
ของวัด รูปปั้นอนุสรณ์ของนางจะ
ได้รับการตกแต่งอาหารอย่างชาว
มุสลิม และสักการะด้วยอาหาร
ที่ทำจากเนยและจาปาตี ซึ่งเป็น
อาหารแบบอินเดียเหนือ(เดลี)

ภายใต้การปกครองของ
จักรวรรดิฮินดูวิชัยนคร พื้นที่แห่ง
นี้วัดได้ตั้งอยู่อย่างมั่นคงถึง ๒๐๐
ปี การบูรณะเพิ่มเติมครั้งแรก ได้

สร้างป้อมปราการและมณฑปเพิ่ม
และนำเทวรูปกลับมาประดิษฐาน
กลายเป็นวัดที่สมบูรณ์ โดยพระ
ดำริของ กุมาร กัมปะนะ (Kumar
Kapan) ผู้บัญชาการกองทัพแห่ง
วิชัยนคร และเป็นพระโอรสใน
พระเจ้าพุกกะที่ ๑ (Bukka) ใน
ทศวรรษสุดท้ายแห่งศตวรรษที่ 14
ได้สร้างมณฑปโด่งสูงขึ้น ศตวรรษ
ที่ 15 ได้บุหลังคาด้วยแผ่นทองคำ
ตามด้วยการสร้างเทวคาร มณฑป
และโคปุรัมเพิ่มขึ้นอีก

หลังจากการล่มสลาย
ของจักรวรรดิวิชัยนครในปลาย
ศตวรรษที่ 16 ความไม่มั่นคงของ
ภูมิภาคนี้ได้กลับมา พื้นที่เขตศรีรั้ง
คัมได้เป็นที่จับตามองของราชวงศ์
ฮินดูนายกะ และจักรวรรดิอิสลาม
มุขัล หรือโมกุลในศตวรรษที่ 17
ราชวงศ์นายกะได้สร้าง
ป้อมปราการ ๗ ชั้นล้อมรอบวัด
เรียกว่า *สัปตปราการัม* (Sapta
Prakaram) ซึ่งถูกยึดครองพื้นที่
และเทคโอเวอร์โดยนาวับแห่ง
กรรณฏักเครีอิสลามเจ้าเก่า อันถือ
เป็นแหล่งรายได้มหาศาล และได้
ดึงดูดการแข่งขันระหว่างมหา
อำนาจทางทหารของฝรั่งเศสและ
จักรวรรดิอังกฤษ พื้นที่ของศรีรั้ง
คัมและเมืองเพื่อนบ้านของติรุจิรัป
ปัลลิ ได้กลายเป็นศูนย์กลางการ
เผยแผ่ศาสนาของทั้งคริสต์และ
อิสลาม ในศตวรรษที่ 18-19
และด้วยการจัดตั้งเขตการปก

ครองมัทธาสรขึ้นอย่างเป็นทางการ
ทำให้ภายในจักรวรรดิอังกฤษมี
เสถียรภาพมากขึ้น และพื้นที่ของ
ศรีรั้งคัมก็ได้กลายเป็นแหล่งศึกษา
โบราณคดีและประวัติศาสตร์ไป

ตำนานที่มาแห่งพระศรีรั้งคนาด วิหาร

ตำนานที่มาของวิหารแห่ง
พระศรีรั้งคนาดมีปรากฏอยู่ใน
คัมภีร์ *ปุราณะ* ย่อยของท้องถื่น
ศรีรั้งคัมมหาตมยัม (Shriranga-
mahatmayam) ซึ่งกล่าวถึงต้น
กำเนิดย้อนไปถึงครั้งกวนเกษียร
สมุทร วิหารศรีรั้งคัมวิมานได้
อุบัติขึ้น ประดิษฐานพระ *วิษณุปาง
ไสยาสน์* หรือ *บรรทมสินธุ์* และ
สถิตอยู่ในสัตยโลก (ที่พำนักของ
พระพรหม) ตลอดกาลอันยาวนาน
ก่อนจะถูกอัญเชิญมาสถิตที่เมือง
อโยธยาโดย *พระเจ้าอิक्षวากู*
(Ikshvaku) แห่งอิक्षวากุสุริยวงศ์
จากนั้นเมื่อ *พระราม* กษัตริย์ในรุ่น
ต่อๆมาได้สังหารกษัตริย์ *รากษส*

ราวัน (ทศกัณฐ์) ลง และสถาปนา
วิษณะ (พินาก) ขึ้นเป็นกษัตริย์
แห่งลังกา วิษณะรักและเทิดทูน
พระรามมาก ไม่อยากกลับไปลังกา
พระรามทรงเห็นใจเลยมอบวิหาร
ศรีรังคัมวิมานให้เป็นตัวแทน เมื่อ
คณะของวิษณะเดินทางมาถึง
เมืองตริจิริปัลลิในปัจจุบัน วิหาร
นั้นกลับเคลื่อนต่อไปไม่ได้ จึงดำริ
มอบวิหารนี้แก่พระเจ้าอรรคมรมัน
กษัตริย์แห่งตริจิริปัลลิ แต่มีข้อแม้
ว่าให้พระพักตร์ของเทวรูปหันไป
ทางทิศใต้ ซึ่งเป็นทิศที่ตั้งของกรุง
ลังกา (ศรีลังกาในปัจจุบัน) พระ
วรกายทอดจากทิศตะวันออกสู่ทิศ
ตะวันตก เพื่อที่วิษณะจะได้อยู่
ในสายพระเนตรของพระวิษณุ
ตลอดเวลา และยังเชื่อกันว่าใน
เทศกาลสำคัญ วิษณะยังคงแฝง
ตัวมาสักการะพระวิษณุแห่งศรีรัง
คัมแห่งนี้ทุกปี

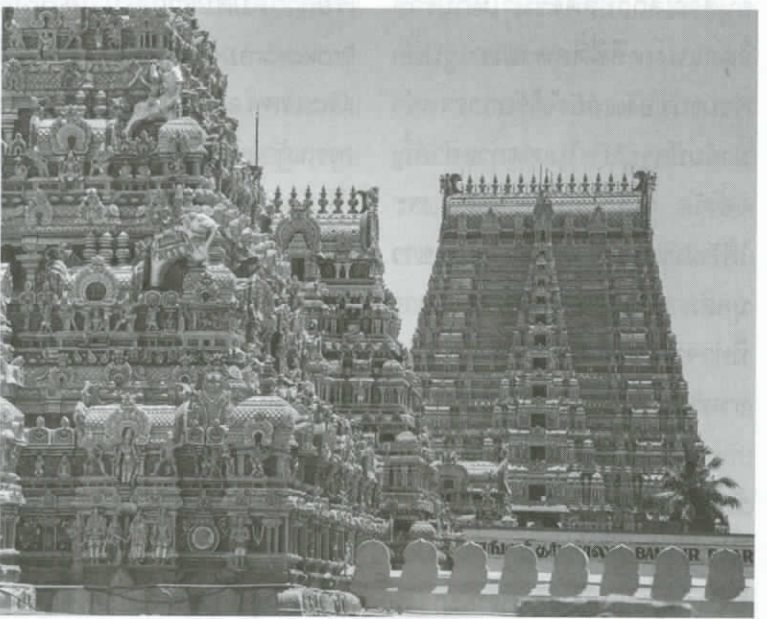
อีกตำนานหนึ่งที่คงจะคุ้นหู
ใครหลายคน คือตำนานที่กล่าว
ถึง ชัย และ วิชัย นายทวารบาล
คู่ใจของพระวิษณุที่เมื่อครั้งปฐม
บรมกัลป์ เหล่าฤษีน้อยในรูปพระ
กุมารทั้ง ๔ ผู้ซึ่งเป็นมนัสบุตรของ
พระพรหม (บุตรที่เกิดจากจิต-ผู้
เขียน) ต้องการที่จะเข้าพบพระ
ศรีรังคณาทิววิหารศรีรังคัมวิมาน
แต่ถูกปฏิเสธโดยนายทวารบาลทั้ง
สอง ไม่ว่าพระฤษีน้อยจะวิงวอน
อย่างไร ชัยและวิชัยก็ไม่อนุญาติ
ให้ทั้งสี่เข้าไปอยู่ดี เนื่องด้วยพระ

ศรีรังคณาทิววิหารศรีรังคัมวิมานอยู่
ฤษีน้อยทั้งสี่เกิดความไม่
พอใจ ด้วยโทษจึงสาปชัยและวิชัย
ให้หมดสภาพความเป็นเทพและไป
เกิดบนภูโลก (โลกมนุษย์) และ
ปลาสนาการหายไป ทวารบาลทั้ง
สองเลยเข้าทูลต่อพระเป็นเจ้าถึง
คำสาปนั้นด้วยความร้อนใจ พระ
ศรีรังคณาทิวจึงเสนออุปชันให้สอง
ข้อ คือ หนึ่ง ให้เกิดบนโลกมนุษย์
๓ ชาติแต่เป็นศัตรูกับพระเป็นเจ้า
หลังจากถูกสังหารโดยพระหัตถ์
ของพระเป็นเจ้าจึงจะกลับมาทวง
หน้าที่ต่อได้ และสอง ให้เกิดเป็น
สาวกคนดีคนเดิมของพระเป็นเจ้า
๗ ชาติ และกลับมารับใช้พระเป็น
เจ้าบนวิมานตามเดิม

ทั้งสองเลือกข้อแรก เพื่อ
จะได้ใช้เวลาให้น้อยที่สุดบนโลก
มนุษย์ และกลับมารับใช้พระเจ้า
บนนี้โดยเร็ว ทั้งสองจึงไปเกิดเป็น

พี่น้องกันทั้งสามชาติ คือ ธีรญ
ยักษ์ กับ ธีรญกสิปु ซึ่งถูกสังหาร
โดยพระวราหะและนรสิงห์ อวตาร
ที่ ๓ และ ๔ ของพระวิษณุ, รา
วัน (ทศกัณฐ์) กับ กุมภกรรณ
ถูกสังหารโดยพระราม อวตารที่ ๗
ของพระวิษณุ และศิศุปาล กับ
ทันตาวักระ ถูกสังหารโดยพระ
กฤษณะ อวตารที่ ๘ นั้นเอง
ว่าด้วยเรื่องสถาปัตยกรรมพอ
สังเขป

วัดถูกล้อมด้วยปราการ
ถึง ๗ ชั้น แต่ละชั้นประกอบด้วย
กำแพงและโคปุรัม (หุ้มประตูสูง)
ที่ถูกสร้างเพิ่มทั้งระหว่างและหลัง
จากศตวรรษที่ 16 กำแพงเหล่านี้
รวมแล้วยาวถึง ๓๒.๕๙๒ ฟุต หรือ
๙,๙๓๔ เมตร หรือประมาณ ๖
ไมล์ โคปุรัมหลัก ๑๗ หุ้ม มณฑป
๓๙ หลัง เทวาคาร ๕๐ อาคาร

ป้อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ๙ ป่อ และแหล่งน้ำเล็กๆกระจายอยู่โดยทั่วไป

วัดตั้งอยู่ในแนวแกนของทิศทั้งสี่พอดี บนเกาะที่ล้อมด้วยแม่น้ำกาเวรี ที่ได้รับฉายาว่า *ทักษิณาคงคา* (Dakshin Ganga) แม่น้ำคงคาแห่งแดนใต้ กำแพงปราการชั้นนอกสุดเป็นที่ตั้งของที่อยู่อาศัย ร้านค้า ร้านอาหาร และแผงขายดอกไม้ ปปราการ ๕ ชั้นด้านในเป็นที่ตั้งของหมู่เทวาคารของพระวิฆณุ พระแม่ลักษมี อวตารต่างๆ นักบวช นักบุญ กวี และนักปรัชญาฝ่ายไวษณพนิกายที่เรียกว่า *อัลวาร* (Alvar) เช่น *ศรียามานู* ขึ้นด้วย

แม้การก่อสร้างต่อเติมจะกินเวลาตลอดหลายช่วงยุคสมัย แต่ยังคงรูปแบบสถาปัตยกรรมตามตำรา *อาคมะ* (Agama) เป็นประเพณีนิยมของทมิฬไว้ได้อย่างถูกต้อง *จอร์จ ไมเคิล* ศาสตราจารย์ด้านสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์อินเดียกล่าวว่า วัดศรีรั้งคัมถูกสร้างขึ้นตามมิติและวิสัยทัศน์ทางศาสนาทั้งสิ้น โดย

เฉพาะมณฑล โคปุรัม และแกนเสาถูกจัดเรียงตามแกนทิศที่สำคัญอย่างถูกต้องเหมาะสม

หมู่เทวาคารของวัดกว่า ๕๐ หลัง มีเทวาลัยประธานตั้งอยู่ด้านในสุด ที่เรียกว่า *ศรีรั้งคัมวิมาน* เป็นอาคารหลังคาทรงโดม บุด้วยทองคำที่สลักรูป *ปราวสุเทพ* ที่เชื่อกันว่าเป็นพระเป็นเจ้าสูงสุดในฝ่ายไวษณพนิกาย ในที่นี้ก็คือพระมหาวิฆณุ นั่นเอง

ด้านในประดิษฐานพระศรีรั้งคณาถ บรรทมอยู่เหนืออาทิเศษ

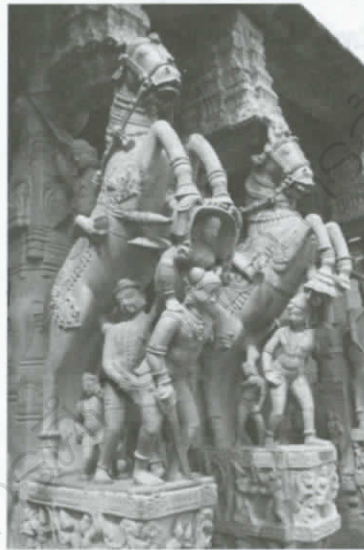
ขนาด ๕ ศีโยร มีวงขนด ๓ รอบครึ่ง ทรงวางเศียรอยู่บนหมอนทรงกระบอกใบเล็ก และวางพระหัตถ์ขวาวอยู่ข้างพระเศียร แต่ไม่ปรากฏพระแม่ลักษมีหรือพระภูกเทวีพระชายา เหมือนภาพที่มักจะเห็นกันได้ทั่วไป รวมทั้งไม่ปรากฏพระพรหมที่ผุดขึ้นจากพระนาภีอีกด้วย ซึ่งพระแม่ลักษมีและพระภูกเทวีถูกแยกออกไปสักการะเป็นเอกเทศ

วิมานองค์ประธานสามารถเข้าได้จากประตูทางทิศใต้ ทางเข้าออกเรียกว่า *มุขมณฑล* หรือ *คายนตรีมณฑล* ขนาบข้างด้วยซุ้มและวิชัยนันทวารบาล และถูกล้อมรอบด้วยทางเดินสี่เหลี่ยมที่ใช้เดินประทักษิณตามเข็มนาฬิกา ซึ่งศาสนิกชนที่เดินประทักษิณรอบวิมานพระศรีรั้งคัมยังจะได้สักการะเทพเจ้าองค์อื่นๆที่อยู่โดยรอบด้วย โดยกำแพงทางทิศตะวันตก ประดิษฐาน *พระคณศ* ทางมุขทิศตะวันตกเฉียงเหนือประดิษฐาน

พระโยคะ-อนันต์ (พระวิษณุในท่า
นั่งโยคะ) ทางทิศตะวันออกเฉียง
เหนือประดิษฐานพระโยคะ-นรสิงห์
(นรสิงห์ในท่านั่งโยคะ) และทิศ
ตะวันออกเฉียงประดิษฐานพระแม่ทุรคา

นอกจากนี้สิ่งที่เห็นได้มาก
มายในเขตวัดคือ มณฑป ที่สร้าง
ขึ้นในสมัยอาณาจักรต่างๆ ที่โดดเด่นเช่น
มณฑปพันเสา หรือ อายิ
รัม กาล (Ayiram Kaal) ถูกสร้าง
ด้วยหินแกรนิตในสมัยอาณาจักร
วิชัยนคร มีทางเดินกลางกว้างทั้ง
๗ ด้าน แต่ละด้านมีเสาดั้งเป็นรูป
แบบตาราง สวยงามเป็นระเบียบ
ด้วยจำนวนเสาที่เยอะจึงเรียกว่า
มณฑปพันเสา

เศษรายะ มณฑป /
(Sesharaya Mandapam) เป็น
มณฑปที่สลักเสลาอย่างประณีต
สร้างในสมัยราชวงศ์นายกะ ตั้งอยู่
ด้านตะวันออกเฉียงของลานในปราการ
ชั้นที่ ๔ ทางทิศเหนือของมณฑป
จะมีเสาแกะสลักคนขี่ม้าพยศถึง
๔๐ ต้น ทั้งดงาม สมส่วนและ
ละเอียดลออ แสดงถึงความ
ก้าวหน้าด้านสถาปัตยกรรมของ
อาณาจักรทมิฬโบราณอย่างมาก

ครุฑ มณฑป (Garuda

Mandapam) ตั้งชื่อตามพาหนะ
ของพระวิษณุ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ ใน
ลานของปราการชั้นที่ ๓ ซึ่งสร้าง
ในสมัยนายกะเช่นกัน ตรงกลาง
มณฑปมีประติมากรรมลอยตัวของ
ครุฑที่กำลังนั่งหันหน้าไปทางพระ
ศรีรั้งคัมด้วย

กิลิ มณฑป (Kili Manda
pam) อยู่ในปราการชั้นในสุด
ของวัด ติดกับวิมานของพระศรีรั้ง
คนาด สร้างในช่วงศตวรรษที่ 17
โครงสร้างโดยทั่วไปของมณฑปถูก
สลักเป็นรูปสรรพสัตว์ต่างๆ ตรง
กลางเป็นแท่นสี่เหลี่ยมยกสูง และ
เสาสลักสี่เสา

รังควิลาส มณฑป (Ranga
Vilasa Mandapam) เป็นหนึ่งใน
มณฑปที่ใหญ่หลายๆ ออกแบบให้มี
พื้นที่กว้างขวาง เป็นที่พักผ่อนของ
ผู้มาแสวงบุญและครอบครัว ซึ่งถูก
สลักเป็นเรื่องราวเทวดานานและ
เรื่องเล่าจากรamayana...

และนี่คือเรื่องราวที่ผมได้
ตั้งใจค้นกรอมานำเสนอ ใน
อินเดียยังมีสถานที่และวัดวาอีก
มากมายนับไม่ถ้วนที่น่าสนใจ
และมีเรื่องราวที่น่าค้นหา ผม
คิดว่าหลายๆคนที่ชื่นชอบเรื่อง
สถาปัตยกรรม และตำนานใน
ศาสนาฮินดูก็คงจะได้รับประโยชน์
อะไรบางอย่างจากความนี้ครับ ซึ่ง
ผมจะทยอยนำมาเสนอให้ได้อ่าน
กันแล้วแต่โอกาสและเวลาจะ
อำนวย แล้วพบกันใหม่ครับ ●

นำชมปราสาท มาร์กี เดอ ซาด

“ตรีบูร” เข็มน

วันนี้ขอทำหน้าที่นำเที่ยว โดยจะไปชมปราสาทของขุนนางฝรั่งเศสผู้ขึ้นชื่อลือชาฝากสมญามาฉาวโฉ่จนกระทั่งทุกวันนี้...มาร์กี เดอ ซาด (Marquis de SADE) น่านใจล่ะครับ

เอ่ยชื่อนี้ บางทีท่านอาจฉงนบ้างเหมือนกัน แต่ถักเอ่ยอีกคำหนึ่งซีครับรับรองว่าต้องรู้จักกันทุกคน...คำว่า “ซาดิสม์” (sadism) นั้นใจ ทราบกันดีใช่ไหมครับว่าหมายถึงความวิปริตทางกามารมณ์ชนิดที่ขบเห็นความเจ็บปวดทุกข์ทรมานของอีกฝ่ายหนึ่ง คนที่มีอาการวิปริตอย่างนี้เรียกว่า “ซาดิสต์” (sadist) ทั้งสองคำนี้มาจากชื่อของมาร์กี เดอ ซาด คนที่เรารู้จักกันวันนี้แหละครับ...

ใช่แล้ว...มาร์กี เดอ ซาด เป็นคนวิปริตทางกามารมณ์แบบซาดิสต์ผู้กล้าเปิดเผยพฤติกรรมของตนเองอย่างหมดเปลือก จนคนที่รับรู้ถึงกับตะลึงงัน และนำเอาชื่อสกุลของเขามาตั้งเป็นศัพท์ที่แสดงถึงความวิปริตนี้จนรู้จักกันแพร่หลายมาถึงปัจจุบัน

ท่านผู้อ่านคงทึ่งถ้าได้ทราบ ว่าชายผู้มีความวิปริตในอารมณ์คนนี้เป็นนักเขียนฝีมือและฝีปากยอดเยี่ยม ทว่า..ขอโทษเถอะครับวรรณกรรมของเขาเป็นประเภท erotic หรือ “วรรณกรรมพิมหิดิด” ที่ต้องแอบอ่านกันในที่ลับ อ่านที่โล่งไม่ได้ครับ โดนจับแน่นอน รฐานมีหนังสือลามกอนาจารไว้ในครอบครอง หนังสือนวนิยายที่เขียนโดย มาร์กี เดอ ซาด ยังคงกลายเป็นหนังสือต้องห้ามในฝรั่งเศสจนกระทั่งเดี๋ยวนี้ทีเดียว

เขียนมายังงี้ ท่านผู้อ่านคงอยากทราบประวัติของเขามากแล้วใช่ไหมล่ะครับ?...งั้นผมขอเล่าเรื่องราวโลดโผนผจญภัยของขุนนางชื่อดังให้ฟังเสียก่อนที่จะนำ

ชมปราสาทหรือฐานของเขา

มาร์กี เดอ ซาด มีชื่อเต็มยาวเพื่อยาวว่า **โดนาเตียง อัลฟงส์ ฟรองซัวส์ เดอ ซาด** (Donatien Alphonse François de Sade) เกิดเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 1740 ที่กรุงปารีส ตายเมื่อ 2 ธันวาคม 1814 ที่คุกชาวฝรั่งเศส ใกล้ปารีส ตำแหน่งมาร์กีหรือมาร์ควิสต์ของเขาต่อมาเปลี่ยนเป็น**กงต์** (Comte) หรือ**เคานต์** หากท่านผู้อ่านไปเห็นตำแหน่งเคานต์ เดอ ซาด ผู้อื้อฉาวที่ไหน ก็โปรดทราบนะครับว่าหมายถึงคนเดียวกันนี้แหละ เขาเกิดมาในตระกูลขุนนางผู้มั่งคั่งเหลือล้น ต้นตระกูลเดอ ซาดนั้นสืบสาวไปจนถึงสมัยศตวรรษที่ 12 อันเน็นนานเซียวครับ ความวิปริตทางเพศของเขาเป็นที่สังเกตเห็นเด่นชัดหลังจากแต่งงานแล้ว ในปี 1763 คือเขาผลจากภริยาผู้มาจากตระกูลคหบดีผู้มั่งคั่ง ไปเสพสมกับโสเภณีคนแล้วคนเล่าพร้อมกับกระทำทารุณกรรมกับพวกหล่อนเพื่อให้ได้ความสุขทางเพศ เรื่องมาอื้อฉาวขึ้นเมื่อเขาทำทารุณต่อโสเภณีที่ชื่อ**โรส เคลเลอร์** จนปางตาย เมื่อเจ้าหล่อนฟ้องร้องขึ้น มาร์กีหนุ่มก็เลยติดตะรางเป็นครั้งแรกนานตั้งปีเต็มๆทีเดียวครับ

หลังจากนั้น มาร์กี เดอ ซาด ก็เปิดศักราชแห่งการใช้ชีวิตเหลวแหลกสารพัดสารพัน ที่น่าสังเกตก็คือ ภริยาของเขาให้ความ

ร่วมมือน้อยครั้ง ในปี 1772 เขาเดินทางไปเมืองมาร์เซย์ และใช้ชีวิตชั่วที่นั่นอย่างโลดโผนถึงแก่น ทำให้ต้องเอาผิดเจ้าล่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตลอดเวลา ในปี 1775 เขาก็ทำผิดอุกฉกรรจ์ต้องหนีไปอิตาลี อีกสองปีต่อมาก็กลับคืนฝรั่งเศสอีกและประพฤติปฏิบัติเหมือนเดิม จนคราวนี้ถูกจับส่งเข้าไปสงบสติอารมณ์ในคุกที่เมือง**แวงแซนน์** (Vincenne) แล้วก็ย้ายที่ไปอยู่ยังสถานที่อันโด่งดังกว่า คือ**คุกบัสตีย์** ที่กรุงปารีส ในปี 1784 ที่คุกบาสตีย์นี้เองละครับมาร์กี เดอ ซาด เริ่มต้นเขียนนวนิยายโดยนำเอาประสบการณ์วิปริตทางเพศของตนเองมาเปิดเผยอย่างโจ่งครึ่ม เรื่องที่ดังมากได้แก่เรื่อง **"ภัยแห่งคุณความดี"** (Les Infortunes de la vertu) กับเรื่อง **"อาชญากรรมพิศवास"** (Les crimes de l'amour) และเรื่องอื่นๆอีกมากซึ่งแม้จะเป็นเรื่องแบบ **"วรรณกรรมพิมพ์ดีด"** แต่ใครได้อ่านแล้วต้องชมความสละสลวยแห่งการใช้ภาษาและวิธีการเขียนอันเข้มข้นคมคาย จนกระทั่งยกย่องให้เขาเป็นนักเขียนฝีมือจัดจ้านคนหนึ่งทีเดียวครับ

เมื่อคุกบัสตีย์ถูกทำลายในปี 1789 ซาดถูกนำตัวไปขังในสถานคุมขังคนบ้าแห่ง**ซารองตอง** (lunatic asylum at Charenton) เขาถูกขังอยู่ที่นั่นได้ปีเศษก็ถูกปล่อย

ตัวออกมาและกลายเป็นนักเขียนเต็มตัวในตอนนี้เอง เขาเขียนนวนิยายหลายเรื่อง และเขียนบทละครให้กับคณะละครฝรั่งเศสเป็นอันมาก แต่ก็ไม่วายมีกิจกรรมอย่างอื่นด้วย คือเข้าร่วมในคณะปฏิวัติฝรั่งเศส แต่ไปทำท่าไหนเข้าไม่ทราบ ซาดเกือบต้องโทษถูกยิงโดยดินดัดหัวเขาแน่ะครับ การหนีรอดของเขาเป็นไปอย่างหวุดหวิดแค่เส้นยาแดงผ่าแปด คือหนีไปก่อนที่ **ร็อบเบสปีแยร์** หัวหน้าคณะปฏิวัติจะถูกคว่ำเพียงวันเดียว

ชีวิตของซาดในตอนหลังนี้เริ่มผจญกับความลำบากยากแค้น เขาแยกกันอยู่กับภริยา และไปอยู่กินกับแม่ม่ายสาวคนหนึ่ง ต้องหาเลี้ยงชีพด้วยการพิมพ์นวนิยายลับเฉพาะของตนเองขาย จึงไม่ต้องสงสัยว่าในปี 1801 เขาถูกจับได้คาหนังคาเขาในขณะที่จัดพิมพ์วรรณกรรมลับเฉพาะนั้นอยู่ ถูกส่งเข้าคุกที่ซารองตองอีกครั้ง ครั้นไปเสียน **โบนาปาร์ต** มีอำนาจขึ้น ซาดยื่นฎีกาขอให้ปล่อยตัวเขาออกจากคุก แต่ไปเสียนไม่สนใจครับ ซาดจึงต้องเขียนนวนิยายและบทละครอยู่ในคุกต่อไปอีก คราวนี้ทำได้ด้วยกรจับเอาเพื่อนนักโทษที่สนิทสนมกับเขามาเล่นละครกันครึกครื้นไปเลย

น่าเสียดายที่ว่า เมื่อเขาตายในปี 1814 บุตรชายคนโตที่สืบสกุลและตำแหน่งมาร์กีจากเขา

ได้เผาทำลายต้นฉบับวรรณกรรมที่เขียนในคุกตอนหลังนี้จนหมดสิ้น เราจึงไม่ทราบว่านวนิยายเล่มท้ายๆ ในชีวิตของชาลส์โอดโนปานใด

ไม่ทราบแน่ชัดว่า ศพของ มาร์ที เดอ ชาต ถูกฝังไว้ที่ไหน เพราะในพินัยกรรมที่เขียนขึ้นในปี 1806 เขาระบุว่า "ขอให้ร่องรอยแห่งสุสานของข้าพเจ้าจงหายสูญไปจากโลกอย่างสิ้นเชิง และความทรงจำเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าก็ให้ลบไปจากใจคนทั้งหมดด้วย" ทว่าความประสงค์ประการหลังนี้ไม่เป็นผลนะครับ กลับตรงกันข้ามเสียอีก เพราะชื่อเสียงของมาร์ที เดอ ชาต ดังกระฉ่อนอยู่ในความทรงจำของผู้คนมากมายเกินคาดคิด

ไม่มีรูปเขียนตัวเขาเหลือไว้ให้เห็น ซึ่งก็เป็นไปตามความต้องการของเขาก็คงเช่นกัน แต่มีนักค้นไปขุดคุ้ยเจอรูปเก่าแก่ตั้งแต่สมัยเขายังหนุ่มแน่นมารูปหนึ่ง จึงพอเห็นได้ว่าชาตมีเค้าหน้าอันหล่อเหลาเฉลิยวฉลาดไม่น้อยเลยครับ ไม่มีอะไรสื่อแสดงถึงความวิปริตในใจแม้แต่น้อย..นี่แหละ..นั่น เขาว่าอย่าดูแค่นักตาของคน เพราะมันดวงตาเราได้จ้องหน้าด้วยประการฉะนี้

ทั้งหมดที่เล่ามานี้เป็นประวัติอย่างย่อที่สุดของบุคคลผู้มีนามว่า มาร์ที เดอ ชาต นะครับ ความที่ไม่พบสุสานของเขา ทำให้มีนักเขียนแต่งเรื่องเกี่ยวกับ

ชาตบานปลายไปใหญ่โต ผมเคยดูหนังสือเรื่องหนึ่งชื่อ "The Skull" ว่ากันว่าหวัะกะโหลกผีแฝงฤทธิ์สาหัสในเรื่องนั้นเป็นหวัะกะโหลกของ มาร์ที เดอ ชาตนี่แหละ

รับฟังประวัติอันโหดโผนเหมือนนวนิยายแล้ว เราก็คงไปชมปราสาทของมาร์ทีผู้โด่งดังเสียที

ปราสาทนี้มีชื่อว่า ปราสาทองเด ออง บริ (château de Condé-en-Brie) แม้ว่ามาร์ที เดอ ชาต ผู้ผู้อัจฉริยะจะไม่เคยอยู่ที่นี่ เพราะมีอุปสรรคต้องหลบหนีไปต่างแดนบ้าง ไปติดคุกบ้าง แต่ทุกหนทุกแห่งในปราสาทก็เต็มไปด้วยเอกสารเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเขาคับ ที่เป็นยังงี้ก็เพราะว่าเจ้าของปราสาทคนปัจจุบันคือ **เคานต์ ซาเวียร์ เดอ ชาต** ได้ตั้งใจที่จะรื้อฟื้นชื่อเสียงให้แก่ตระกูลชาตเสียใหม่ โดยทำให้ทุกคนเห็นว่ามาร์ทีผู้อัจฉรียุคนั้นมิใช่เป็นคนเลวร้ายเสียทั้งหมด แต่เป็นคน

มีค่าในวงวรรณกรรมฝรั่งเศสคนหนึ่งทีเดียว

เช่นเดียวกับปราสาทขุนนางเก่าแก่คนอื่น ปราสาทของตระกูลชาตเปลี่ยนมือไปยังเจ้าของอื่นหลายครั้งคราว แม้แต่ในสมัยที่มาร์ที เดอ ชาต ยังมีชีวิตอยู่ ปราสาทนี้ก็ไม่ใช่ของตระกูลเสียแล้วครับ ได้ขายให้แก่ตระกูลเพย์ไปเมื่อปี 1719 (ก่อนชาตเกิดเสียอีก) อย่างไรก็ตาม ตระกูลชาตได้ปราสาทนี้คืนมาในปีที่

พญาวาสุกรี ลูกพี่ผู้เสียสละ “รักต์ศรา” เขียน

ทหากจะนิยามว่าในโลก
เบียดๆ ไบนี้ ใครที่จัดว่า
เป็นคนเลวแบบแท้จริง ก็คงจะ
ยาก เพราะทุกคนล้วนมีความดี
และความไม่ดีปะปะกันไป ในคน
ที่เราคิดว่าไม่ดี ก็อาจจะมีความดี
สักรูปแบบหนึ่งปะปนอยู่บ้าง เป็น
เรื่องธรรมดา เช่นตัวเอกในตอน
ที่จะเล่านี้ คือ “พญาวาสุกรี” ราชา
แห่งเหล่าขนาดทั้งหลาย

ในตอนที่แล้วผมก็ได้เล่า
เรื่องของพญานันตนาคราชใน
ตำนานข้างคติดินดู ซึ่งเบื้องหน้า
การกระทำของพญาวาสุกรีและ
เหล่าน้องๆพญานาคทั้งหลาย ที่
โง่งการพนันของนางกัทรูผู้มารดา

ให้ชเนนางวินตามารดาพญา
ครุฑ แล้วเอนางวินตาและพญา
ครุฑมาใช้งานเยี่ยงทาส จนพญา
อนันตนาคราชหลบหนีออกจาก
หมุ่น้องๆไปบำเพ็ญเพียรภาวนา
จนได้ไปเป็นหนึ่งในสาวกสำคัญ
ของพระวิษณุไปแล้ว ในตอนนี้ก็
มาเล่าเรื่องของน้องชายเขากันต่อ

หลังจากที่พญานันตนาค
ราชแยกตัวออกไป และพญา
เวนไตยได้บุกถล่มแดนสวรรค์ นำ
น้ำอมฤตมาได้ตัวแม่ให้พ้นจากการ
เป็นทาส จนได้รับสิทธิ์จากเหล่า
เทวดาให้นาคเป็นอาหารได้แล้ว
ก็เรียกว่าความสัมพันธ์ของครุฑ
กับนาคนั้นกลมกลืนกันพอสมควร

เมื่อเจ้านายกลายเป็นผู้ถูกล่า ทาส
กลายเป็นผู้ล่า เหล่าขนาดทั้งหลาย
ก็ตกอยู่ในที่นั่งลำบาก ต้องหลบลิ
หนีพญาครุฑ ไม่กล้าออกมาจาก
แดนบาดาลมาป่วนเบียดบนโลก
ของคนเท่าไรนัก เนื่องจากพระ
พรหมแนะนำพวกนาคไปอยู่ที่นั่น
แล้วจะปลอดภัยจากพญาครุฑ

ทว่าโดนกัฏตัวจำกัดบริเว
นานๆ เหล่าขนาดทั้งหลายอาจ
รู้สึกอึดอัด บางตำนานจึงกล่าวว่า
เมื่อพระศิวะเข้าสู่การบำเพ็ญตบะ
ปลีกวิเวกจากเหล่าเทวดาทั้งหลาย
ไปอยู่เพียงลำพัง ทำให้จักรวาล
เริ่มเสียดสมดุล นาคบางส่วนจึง
ขึ้นมาปรากฏตัวบนโลกมนุษย์
และเมื่อพระวิษณุเห็นก็ได้ทรง
บอกครุฑว่าพวกนาคขึ้นมาบนโลก
แล้ว ให้ไปจัดการได้ พวกนาคจึง
ถูกครุฑเข้าเล่นงานอีกครั้ง

พญาวาสุกรีในฐานะผู้นำ
ของเหล่าขนาด เห็นพรรคพวกของ
ตัวเองถูกรังแกก็ทนไม่ไหว จึงออก
มาปกป้องเหล่าบริวาร โดยการเข้า
ต่อสู้กับพญาครุฑ แต่ระดับของ
พญาครุฑในขนาดนั้นเรียกได้ว่า
เหนือกว่าพระอินทร์ไปแล้ว จะเป็น
รองก็แต่สามมหาเทพ พญาวาสุ
กรีจึงไม่อาจต้านทานได้ และกำลัง
จะถูกสังหาร

แต่ถึงแบบนั้นพญาวาสุ
กรีเองก็เป็นผู้อุทิศตนในการบูชา
พระศิวะ เป็นสาวกสำคัญอีกตน
หนึ่ง เมื่อจะถูกพญาครุฑสังหาร

พระศิวะจึงปรากฏตัวขึ้นมาขัดขวางไม่ให้พญาครุฑฆ่าพญาวาสุกรีได้ และเข้าโจมตีพญาครุฑ แต่พระวิษณุผู้เป็นบอสของพญาครุฑ ก็ปรากฏตัวมาขัดขวางการโจมตีของพระศิวะ สองเทพเจ้าประมือกันเล็กน้อย แต่ไม่อาจทำอันตรายกันได้ แล้วพระวิษณุจึงเฉลยว่าทั้งหมดคือแผนของตน เพื่อให้พระศิวะกลับมาเคลื่อนไหวอีกครั้ง และสร้างสมดุลให้จักรวาล

หลังจากเหตุการณ์นั้น พระศิวะอาจเกรงว่าจะมีเรื่องพญาครุฑเข้าโจมตีพญาวาสุกรีอีกในอนาคตต่อไป แล้วบัลลังก์ผู้ปกครองแห่งเมืองนาคจะสั่นคลอน พระศิวะจึงให้พญาวาสุกรีมาอยู่ที่ลำคอของตน แล้วก็ทำให้รูปเคารพของพระศิวะมีรูปพญางูคค็องคค็องอยู่เสมอ เมื่อเป็นเช่นนั้นพญาครุฑก็จะไม่กล้าทำอันตรายพญาวาสุกรี เพราะถือว่าเป็นหนึ่งในส่วนประกอบของพระศิวะผู้ยิ่งใหญ่เสมอพระวิษณุ

แต่ความเสียสละของลูกพี่เพื่อปกป้องลูกน้องของพญาวาสุกรี ยังไม่ใช่ด้านดีของเขาเพียงข้อเดียว เพราะนอกจากจะเสียสละตนเองเพื่อปกป้องลูกน้องแล้ว ในมหากาพย์ทั้งฝั่งรามายณะ มหาภารตะ หรือแม้แต่รามเกียรติ์ของไทย ก็ได้เล่าเรื่องพระฤๅษีได้ถวายพวงมาลัยดอกไม้แก่พระอินทร์ แต่ข้างเฮอร์วณเกิดเมากลิ่นดอกไม้ เลยสลัดพวงมาลัยแล้วเหยียบ ทำให้พระฤๅษีเห็นว่าพระอินทร์ลบหลู่ตน เลยสาปให้พระอินทร์เหล่าทวยเทพอ่อนแอลงจนไม่อาจสู้สู้อสูรได้อีก

เมื่อพระอินทร์เริ่มสู้สูรไม่ไหว จึงขอให้เหล่ามหาเทพช่วยเหลือ การกวณเณษียรสมุทรเพื่อสร้างน้ำอมฤต มาทำให้เทวดาม่าไม่ตาย และมีพลังกลับคืนมา จึงได้เริ่มต้นขึ้น โดยพระวิษณุได้เอาเขามันทะมาเป็นไม้กวน แล้วให้พญานาคมาพันรอบเขา ให้เทวดา

ชักพญานาคทางหัวและหาง ไปซ้ายทีขวาที ซึ่งเทวดาที่อ่อนแรงลงไม่อาจทำลำพัง จึงสงบศึกกับอสูรเพื่อขอแรงมาช่วยกัน

พญานาคที่รับหน้าที่ในการพันรอบเขานี้ก็ไม่ใช่ใครอื่น แต่เป็นพญาวาสุกรีนั่นเอง และการพันรอบเขาแล้วโดนดึงไปซ้ายทีขวาทีก็ไม่ใช่เรื่องสนุก บางครั้งพญานาคก็สำรอกเอาพิษออกมา เหล่าเทวดาก็ให้พวกอสูรที่แข็งแรงกว่าจับที่ด้านหัวนาค เทวดาด้านท้ายตัวนาคแทน เรียกว่าใช้พญานาคเป็นเครื่องมือบั่นทอนเหล่าอสูร

ทว่าก็มีบางทีที่พญานาคเจ็บปวดจนสำรอกเอาพิษปริมาณมหาศาลออกมาสู่จักรวาล ในระดับอาจทำลายสิ่งมีชีวิตในจักรวาลทั้งหลายได้ ทว่าพระศิวะก็ได้ดื่มพิษพวกนั้นเอาไว้เพื่อปกป้องจักรวาลไม่ให้ถูกพิษของพญาวาสุกรีเล่นงาน แต่ความแรงของพิษก็ทำให้พระศอกของพระศิวะต้อง

ใหม่กลายเป็นสีดำไป

ถึงอย่างไรก็ตาม หลังจบงานปิดจ๊อบกวนเกษียรสมุทรแล้ว พญาวาสุกรีก็ยังคงมาอยู่รอบพระศอของพระศิวะเช่นเดิม อาจจะมาช่วยใช้ร่างกายเย็น ๆ ของงูมาบรรเทาความร้อนจากพิษของตัวเองก็ได้ อันนี้ถ้าใช้ก็เรียกว่าเป็นการเสียสละอีกประการหนึ่งของพญานาค

นอกจากนี้เมื่อมาเป็นสาวกของพระศิวะแล้ว บางครั้งเมื่อพระศิวะต้องออกรบ เช่นเมื่อออกรบกับบุตรทั้งสามของตาคาสูร พญาวาสุกรีก็จะแปลงกายเป็นสายธนูให้กับพระศิวะอีกต่างหาก

เรื่องราวความเสียสละของพญาวาสุกรียังคงมีอีก ดังปรากฏในบางตำนาน ว่าในยุครุ่งเรืองของเหล่านาค เมื่อพวกงูและสัตว์เลื้อยคลานยังเป็นใหญ่บนผืนโลก ก่อนกำเนิดของพญาครุฑ เมื่อนางกัทธูต้องการโง่งนนางวินดา ซึ่งเป็นเหตุให้พญาอนันตนาคราชแยกวงออกไปนั้น พญาวาสุกรีได้นำองบางส่วนได้แย่งการโง่งนของมารดา ทำให้นางกัทธูสาปให้พวกนาคจะต้องถูกใช้เป็นเครื่องบูชาญของผู้

มนุษย์ในอนาคต

พญาวาสุกรีเองก็ทราบเรื่องนี้และรู้ว่าสักวันพวกพ้องของตนจะต้องถูกฆ่าล้างเผ่าพันธุ์แน่ๆ จึงหาทางออกของปัญหา จึงได้ยอมยกน้องสาวของตนให้แก่ฤๅษีชรัตการผู้สามารถแก้ปัญหานี้ได้ และมีลูกด้วยกันคือฤๅษีอัสติกะ

และอนาคตก็เกิดขึ้นในยุคหลังสงครามมหาภารตะ เมื่อ**พระเจ้าปรีกษิต** หลานของกลุ่มปาณฑพ ได้ออกล่าสัตว์แล้วพบ**ฤๅษีศมิกะ**กำลังนั่งบำเพ็ญสมาธิ เกิดนึกสนุกอยากแกล้ง จึงเอวซางงูตายไปพันคอฤๅษีเล่น ทำให้ศิษย์พระฤๅษีสาปพระราชาให้ตายด้วยพิษงูในเจ็ดวัน แม้พระราชาสำนึกผิดแล้ว แต่คำสาปก็ไม่อาจแก้ไขได้

พระเจ้าปรีกษิตจึงสละบัลลังก์ให้**พระเจ้าชนเมชัย** แล้วออกไปบำเพ็ญภาวนารอวันตาย ก่อนที่พญานาค**ตักษกะ** น้องของพญาวาสุกรี ผู้ซึ่งมีความโกรธแค้นเชื้อสายปาณฑพที่มาไล่ที่ตัวเอง ตอนสร้างเมือง จึงหาทางล้างแค้นกับรุ่นหลาน มาพบเธอเข้า จึงฉกกัดให้ถึงแก่ความตาย

พระเจ้าชนเมชัยทราบเรื่องว่าบิดาตนถูกพญานาคฆ่า ก็หาทางชุบชีวิตให้บิดา โดยให้พระฤๅษีทั้งหลายที่รู้จัก **อัญเชิญพระกัศยปเทพบิดร** ซึ่งเป็นบิดาแห่งนาคทั้งปวงมาชุบชีวิตบิดาของตน

แต่พญานาคตักษกะก็ได้ขัดขวางจนการชุบชีวิตไม่สำเร็จ ซึ่งรายละเอียดก็จะขอเล่าต่อไปในตอนหน้า

พอชุบชีวิตพ่อไม่ได้ พระเจ้าชนเมชัยจึงตั้งใจจะทำลายล้างนาคทุกตัวบนโลก ก็ให้ฤๅษีทำ**พิธีกรรมสารปัยชญ์** เรียกและนาคทุกตัวบนโลกมาแผดเผาด้วยกองไฟ ร้อนไปถึงพญาวาสุกรีที่เห็นพรรคพวกตัวเองโดนคูดไปเผาเรื่อยๆ จึงได้ไปขอร้องน้องสาวให้ไปขอให้ฤๅษีอัสติกะผู้หลานของตน ช่วยไปเจรจาเทศนาแก่ท้าวชนเมชัย ว่าต้นเหตุความแค้นที่พญานาคตักษกะมาฆ่าท้าวปรีกษิต ก็เพราะเคยโดนพวก**อรชุน**ไล่ที่มาก่อน และถ้ายังแก้แค้นกันไปเรื่อยๆ ก็จะมีผู้แค้นกันไปไม่จบสิ้น จึงทำให้ท้าวชนเมชัยเปลี่ยนใจและยกเลิกการล้างเผ่าพันธุ์งูในที่สุด

จะเห็นได้ว่าแม้พญาวาสุกรีไม่อาจหยุดแม่ตัวเองได้ และไม่กล้าพอจะปลีกตัวออกไปแบบพญาอนันตนาคราช แต่ก็ยังมีความเป็นลูกพี่ที่ดีของน้องๆ และลูกหลานบริวาร คอยเสียสละปกป้องพรรคพวกของตัวเองอยู่เสมอ จัดว่าเป็นคุณความดีของเขา

ทุกคนมีด้านดี ด้านชั่วของตัวเอง ดังนั้นอย่าเพิ่งเกลียดชังใคร และตีตราว่าเลวไม่มีที่ติเลยก็ น่าจะดีกว่าครับ

สามารถติดตามอ่านวารสารใหม่ได้ที่

<http://libapp.rmutp.ac.th/newBook/?cat=10>

- ห้องสมุดเทเวศร์
- ห้องสมุดโชติเวช
- ห้องสมุดพณิชยการพระนคร
- ห้องสมุดพระนครเหนือ

